Akbaba

«İnönü, Büyük Millet Meclisinden Kıbrıs'a çıkartma yapmak yetkisi aldı.» — Gazeteler —

Hazır ol cenge eğer ister isen sulh-ü salâh!

BÜYÜK YAZ ÇEKİLİŞİNDE

40 APARTMAN DAİRESİ

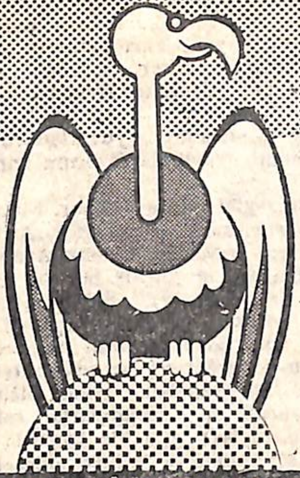
TÜRKİYE

BANKASI

(Faal: 1723—58)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Salâhattin Kutlu, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ : Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç, Kudret Sinan.

KARİKATÜR AİLESİ : Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık,

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

26 Mart 1964
Cilt : 6 — Sayı : 13
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Burun da burun!

MÜJDELER olsun hepimize... Yeryüzünün ilk «koku-ölçer» âleti Türkiye'de, Türk bilginleri eliyle yapılmış. Adına «Elektro-odosel» demişler. Bu harika makine, her çeşit kokuyu duymakta insan burnundan çok daha hassasmış.

Koku-ölçer makinesinin icat edildiği Robert Kolej Araştırma Merkezinde, sayın Prof. Necmi Tanyolaç:

«— İnsan burnu artık emekliye ayrıldı...» demiş.

Biz bu büyük iddiayı başarı gururu içinde ağızdan kaçmış bir söz sayıyoruz. İnsan burnunun insanlık dünyasındaki büyük ve önemli yerini bilmemek gibi bir eksikliği sayın profesöre yakıştıramayız. Tarihin derinliklerinden bugünlere süzülen bilgilere biraz âşina olanlar, sanırız bize hak verirler. Ne demişti çok ünlü bir tarih adamı:

— Kleopatranın burnu bir santim daha kısa olsaydı, bütün tarihin gidişi değişirdi.

Haydi diyelim ki tarihten nasibimiz yok... Ya günümüzden de mi haberimiz yok? Hangi âlet, hangi makine, hangi icat, hangi koku-ölçer, hangi elektro-odosel, ünlü General Şarl dö Gol'ün o muhteşem burnunun yerini tutabilir?

— İnsan burnu artık emekliye ayrıldı... Diyenler bilmelidir ki General emekliye ayrılır da burnu emekliye ayrılmaz. Karikatüristlerin fırçasına, yazarların kalemine takılan o saygı değer burun öyle büyük bir gururun ifadesidir ki, hiçbir bilgin onun yerini tutacak bir makine icat edemez.

Hem böyle ünlü insanların burunlarına başvurmağa bir lüzum yok. Şöyle sıradan bir vatandaşı ele alalım. Bu vatandaşın burnu olmasa kaloriferi yanmıyan evde üşütüp nasıl nezle olacak? Elektroodosel nezle de oluyor mu?

Diyelim ki sayın profesörün dediği gibi insan burnu emekliye ayrıldı. Peki bazı münasebetsiz insanlar burunlarını artık her işe sokamazlarsa halimiz nice olur?

Hiç beklemediğimiz bir zamanda çok sevdiğimiz bir dostla burun buruna gelemezsek hayatın tadı mı kalır?

Burnu Kaf dağında olanları ne yapacağız? Dargelirlilerin burnunu nasıl yere sürteceğiz? Burnumuzun doğrusuna nasıl gideceğiz?

Anladık Elektro-Odosel koku alıyor, ama sorarız, Elektro-Odoselin burun direği, eski bir sevgiliye yolda raslasa sızlıyabilir mi?

Hayır, hayır... Sayın bilginlere yalvarırız, burnumuzu bize bağışlasınlar. Sirano dö Berjerak bile o münasebetsiz burnu olmasa, olmazdı. Biz insanlar, birbirimizin burnu dibinde, hayatı birbirimizin burnundan fitil fitil getirerek yaşamak isteriz.

Yaşamak... Burnumuzun ucunu bile görmeden yaşamak, burnumuzun dikine gide gide yaşamak, burnumuzdan kıl aldırmadan yaşamak...

Burnumuzda tüten budur.

Sayın profesörler, sayın bilginler, o koku-ölçer makineyi, namı diğer Elektro-Odosel'i götürüp bir elektronik beynin burun yerine yerleştirsinler.

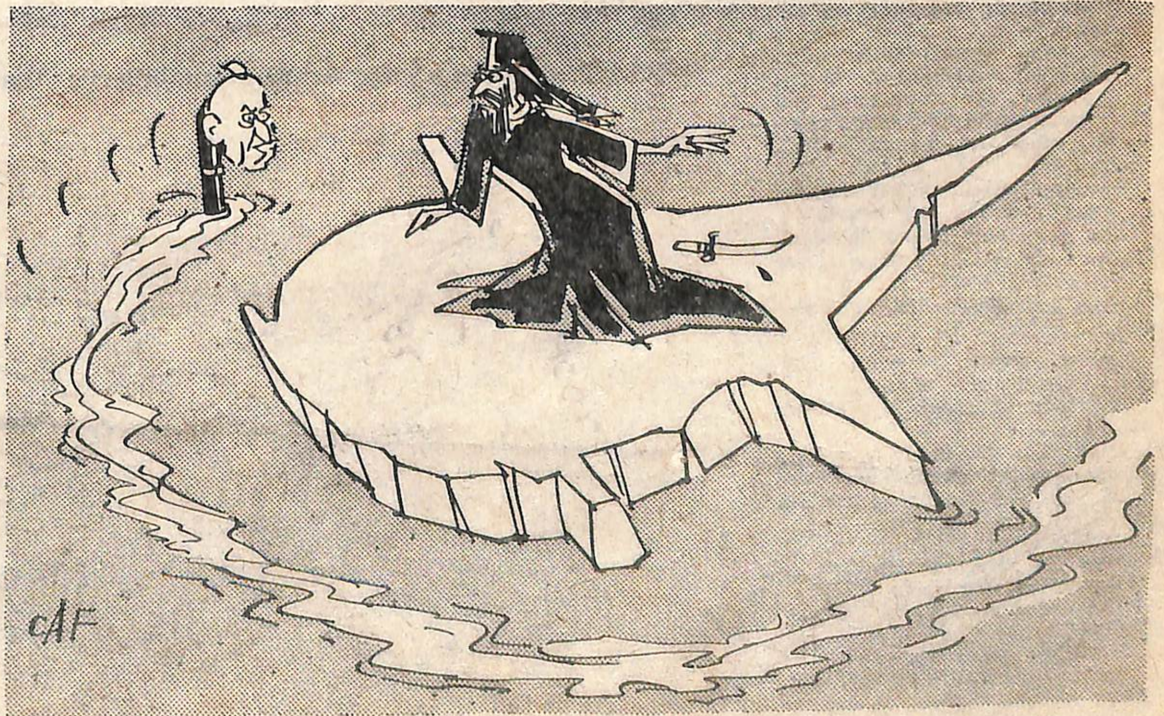
Yakışanı budur. Bizim sevgili burunlarımızı emekliye ayırmak kimin haddine! Onsuz nasıl yaşarız biz?

İlhan SELÇUK

Ortaç hasta

Başyazarımız Yusuf Ziya Ortaç bir haftadır hasta. Akbaba ailesinin ve basın dünyamızın seçkin değeri İlhan Selçuk, Ortaç'ın ricası üzerine sizlere bu güzel yazıyı yazdı.
Üstadımıza sağlık dileriz.

Denizaltılarımız Akdenize açıldı. — Gazeteler —

Periskop!

SEN daha oralarda mısın?

Rıfat ILGAZ

«Tek yataklı ver de...» dedim, «Şöyle bir kendimi dinliyeyim!»

Millî Eğitim Bakanlığında ufak bir işim vardı. On dört buçuk yıllık bir öğretmenlikten sonra, görülen lüzum üzerine memurlar kanununun biçimli bir maddesine uydurularak açıkta bırakılmıştım. Kışta kıyamette, açıkta kalmanın ilk akla gelen tehlikesi soğuk almak değil mi? Ben buna bile pabuç bırakmadan şöyle bir harmanlıyayım demiştim Ankarayı...

Otel kâtibi işkilli bakışlarla ilk incelemesini yaptıktan sonra:

«Tek yataklı oda istiyorsun ha?» dedi, «Önce yer var mı, diye bir sor... Tekini, çiftini sonra öğrenirsin!»

«Valla...» dedim, «Bence önemli olan yatağın olup olmaması değil, tek yataklının bulunup bulunmaması.»

Başını sertçe yana çevirerek:

«Yok!» diye kestirip attı.

Bütün otel kâtipleri gibi müşteri kaçırmaktaki hüneri ortadaydı. Hiç oralı olmadım:

«Çift yataklar kaça?» dedim, soğukkanlılıkla.

«Otelimiz birinci sınıf!»

«Ankaralı değilim» dedim, «İstanbuldan geliyorum!»

Benim gibi adamlardan hiç hoşlanmazlardı. Biraz dik kafalılardan...

«Çift yatak yirmi altı lira, kalörifer hariç!»

«Uzun lâfın kısası, yirmi vereyim de kapatayım odayı!»

Ters ters baktı:

«Ya müşteri gelirse bayım?»

«Gelmez bu saatten sonra!»

Yüzüme baktı kaldı. Hüviyetimi çıkardım, istemeden attım önüne.

Yukarı çıkmış, elimi yüzümü yıkıyordum ki otel kâtibi damladı. Ezilip büzülerek:

«Beyefendi, sizden bir ricam var...»

Yirmi dakikada nasıl kibarlaşmıştı böyle..

«Estağfurullah» dedim, «Ne ricası bu?»

«Tam yedi müşteri geldi de... Altısını ikişer ikişer veriyorum odalara, bir kişi açıkta kalıyor!»

«O da gitsin başka otelde yatsın!»

«Hepsi birden gidecekler, yer bulamazsam...»

«Bak kâtip efendi!» dedim, «Ben rahatıma çok düşkünüm. Bütün gece gözümü bile kırpmadım. Başımı korkomaz uyuyacağım. Yanımda biri soluk alsa hemen gözümü açarım!..»

«Yedi müşterinin birden kaçmasına nasıl razı olur vicdanınız?»

«Çok yorgunum! Ayrıca da sinirli adamım ben! Vicdanla ne ilgisi var bunun?»

«Sizin otel ücretinden on lirasını düşsek...»

«Canım, mesele parasında değilim. Olmaz diyorum sana!»

«Hiç para almasam da... Misafirim olsanız...»

«Misafiriniz olacaksak o başka... Ağzımı açıp bir kelime konuşmamam lâzım. Hele dur, nerde bu adamlar?»

«Aşağıda!»

«Hele bir göreyim!»

Pijamayla indim aşağı:

«Hoş geldiniz» dedim, «Nerden böyle?»

Bir tanesi yarım ağızla:

«Sakaryadan!» dedi. Bir parti heyeti olacaktı bunlar. Hani şu okul yaptırıp da öğretmen istemeğe gelen heyetlerden... Ya da ramazanda oruç yediği için, başöğretmenle birlikte beş öğretmeni darma duman ettirmeğe gelenlerden...

«İçinizde hanginiz sigarayı bıraktı bugünlerde?» diye sordum gülerek.

Biribirlerinin yüzlerine baktılar. İçlerinden biri:

«Ben!» dedi.

Döndüm otel kâtibine:

«Arzu ederse buyursun benim odaya!» dedim. «Sigarayı yeni bıraktım da... Malûm ya, kokusu ağır gelir!»

Yürüdüm gittim odama. Az sonra iki bavulla bir de tombul doktor çantası geldi arkamdan. Sonra da yedinci müşteri. Bavullardan birini açtı, çıkardı pijamalarını. Ben pijama diyorum, bir şalvarla bir yeşil hırka..

«Çoook iyi etmişsin!» diye başladı. «Vallaa aşkolsun! Bugün tam yirmi altı gün oluyor benim de bıraktığım. Zaten keh keh öksürürüm bütün gece!..»

«Ne!» dedim, «Öksürür müsün?»

«Ne olacaktı ya?.. Yaş elli altı! Sen kırk sene iç bu zıkkımı... Sıkıya gelince bırak! O seni bırakır mı bakalım! Öksür babam öksür!..

Hey Allah!.. Öksür, der demez başladı. Sanki işarete bakıyormuş namussuz. Öhhö... Öhhö, öhhööö!.. Patla emi!...

Yeleğinin cebinden bir tüp çıkardı. Bir hap aldı içinden... Yuttu kuru kuru.

«İçmişin kaç para eder! Ne öksürük şurupları, ne kodeinler... Üç tanesi bir eroinciyi altı saat sızdırır. Bana mısın demiyor... Öhhööö!.»

Sıra doktor çantasına gelmişti. Tuttu sapından, yavaşça çekti:

«Dedim ya, kırk senedir içerdim bu zıkkımı... He, deyince bıçak gibi kesemezsin ki...»

Çantayı açmış, kız gibi süslü bir nargile çıkarmıştı içinden. Ne olduğunu gördüğüm halde şaşkınlıktan:

«Nedir o?» diye bağırdım.

«Nargile!» dedi.

«İçeceksin demek!»

«Hediye getirmedim ya Ankara'ya!» Bir paket de tömbeki çıkardı çantadan. Gazetenin üstüne birazını döktü. Musluktan su doldurdu bardağa. Ağzına bir yudum alıp püskürdü üzerine. Sert bir koku yayıldı odaya...

«Hani içmiyordun!» dedim.

«Yalan mı!» dedi, «Töğbeliyim sigaraya!»

«Gel boz şu tövbeyi... Memlekete dönünce gene bırakırsın. Nargile içeceğine sigara iç! Hiç olmazsa kendin içmiş olursun!»

«Yok, yok» dedi, «Sen merak etme, açarız kapıyı! Hem, sürse sürse bir saat ya sürer, ya sürmez!..»

Zile bastı, gelen garsondan ateş istedi. İki de çay söyledi, demli çay...

«Tamam!» dedim içimden «Bulduk belâmızı!..»

Çaylar geldi. Nargile ateşlendi:

«Bakma kusura...» dedi, «İşte geldik gidiyoruz. Babamızın memleketi değil ya... Yarın çıkarız Bakana, akşama çeker gideriz. Şey için geldik, Adapazarı Hendek yolu için...»

«Hay hendeklere yuvarlanaydın da gelemez olaydın!» diyorum içimden.

«Demir gibi parke yol var. Şimdi bu yolu bırakıp olduğu gibi, Arifiyeden yol açıyorlar. Üstelik Adapazarından da geçmiyor bu yol. Bu moda da yeni çıktı. Şehirleri kenarda bırakıp geçiyorlar açıktan... Pekii, içine girmiyecektin de neye kurdun bu şehirleri be adam! İşte Bolu... İşte Gerede!.. Şimdi bizim Adapazarını da bırakıyorlar eski kervansaraylar gibi bir kenarda... Neymiş, Ankara'ya çabuk gideceklermiş. Bütün gece yatıp uyuduktan sonra, ha yavaş gitmişsin ha hızlı... Ne farkeder yani?»

Öksürükle karışık bir duman salıverdi yüzüme doğru. Fırladım yerimden, tütsülenmiş tilki gibi attım kendimi dışarı.

«Gel beyim gel... Aha bitti! İki çekimlik bir şey kaldı. Bakma kusura... Bir de sahurdan sonra, hepsi o kadar! Bütün gün sen sağ, ben selâmet!

Fırsattan faydalanarak dışardaki işlerimi bitirdim. Uyku şakır şakır gözlerimden akıyor... Girdim yatağa.

«Dur hele» dedi, «Uyumadan önce bir şey sorayım sana! Bütün gazetelerde aynı haber... Bu cenabet sigaranın kanser yaptığı doğru mu? Ha, ne dersin?»

«Doğrudur!» dedim uzatmamak için.

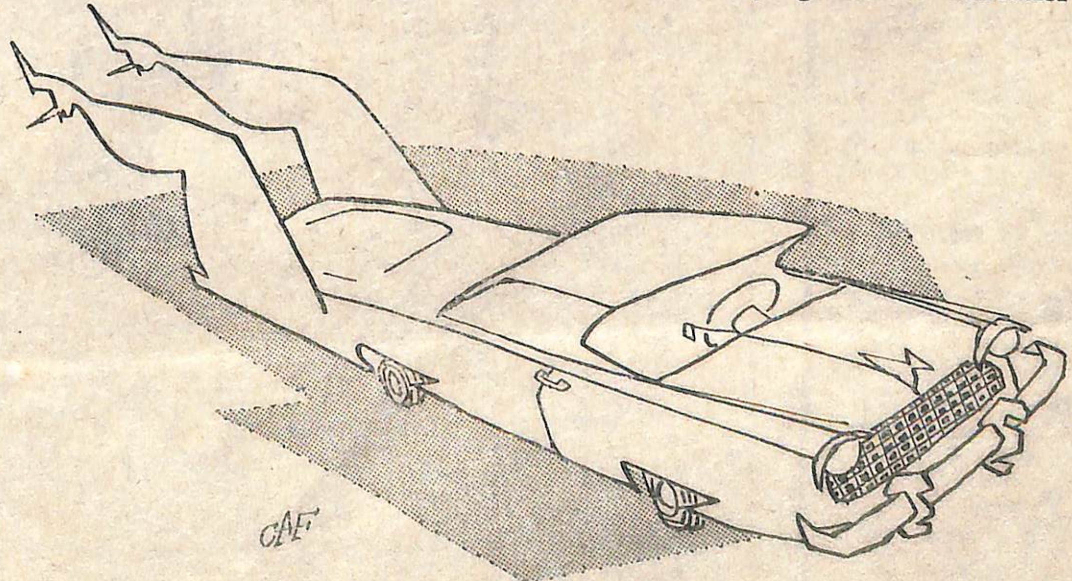
«Ben inanmıyorum!» dedi, «Malûm ya Amerika bizim memleket gibi değil... Bizde sigarayı devlet çıkarıyor, orda şirketler... Sigara için gazetelerden ilânları, reklâmları kestiler mi, bu sefer onlara inat gazeteler başlarlar sigaranın kanser yaptığına dair yazılara. Bizim gazeteler kahve döğücünün hınk deyicileri... Onlar orda «güm!» diye oturttular mı küsküyü, burdan «Hıh!» diye ses yükselir! Dedim ya, ben inanmıyorum! Kaç kişi ölmüş kanserden bizim memlekette? Hadi Allah rahatlık versin!»

«İyi geceler!» dedim, döndüm arkamı.

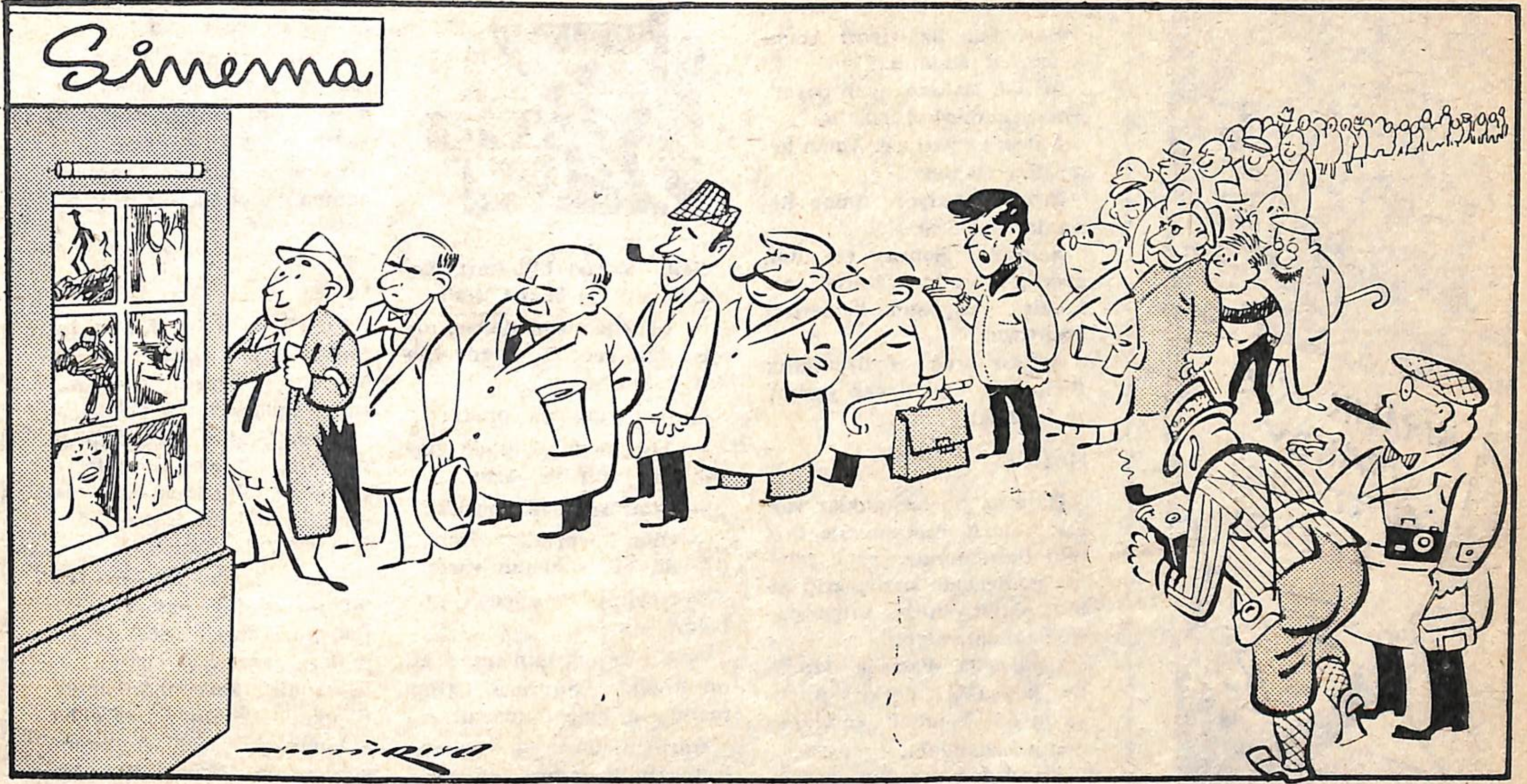
Aradan ne kadar geçti bilmiyorum, bir öksürük bombasıdır patladı. Baktım, kaldırdı başını. Suratı ıslak ıslak olmuştu.

«Hep böyle olur geceleri!» dedi. «Uyuyabilirsen uyu! Zaten uykum hafif... Sinir doktoruna göründüm

Genelev kadınlarının çoğu kendi otomobillerile Anadoluya gittiler. — Gazeteler —

Sermayenin otomobili!

Turist — Olur şey değil... Türkiye'de ne kadar çok işsiz var!

geçenlerde... Saydı, saydı hastalıkları. İğneler, haplar... Hadi Allah rahatlık versin!..»

Tam dalıyordum ki:

«Hele bak!» dedi, «Aklıma bir şey takıldı mı hiç uyuyamam! O Kuzguncuk Beylerbeyinden önce mi gelir, sonra mı?»

«Hay Allah!» dedim, «Üsküdardan sonra Kuzguncuk, sonra Beylerbeyi!»

«Ondan sonra?»

«Çengelköy!»

«Sonra?»

«Vaniköy!»

«Daha sonra?»

«Vapur karşıya geçer!»

«Sen geçme, devam et!»

«Kandilli gelir!»

«Sonra?»

«Sonraaa... Şey... Kalamış... Hayır, değil... Şey gelir...»

«Neresi?»

Bir türlü gelmiyordu aklıma. Başladım düşünmeğe: Ne kadar geçti bilmiyorum. Birden hatırladım.

«Küçüksu!» diye bağırdım.

«Ohooo!» dedi, «Sen daha Küçüksuda mısın? Ben Anadoluhisarı, Kalamış, Çubuklu, Paşabahçe, Beykoz yaptım da Köprüye bile döndüm!»

«İyi!» dedim, «At çimayı, sabahla Köprüde!»

«Nerde sabahlıyacaksın? Kimde uyku var ki! Dur hele, bir de Rumeli tarafını dolaşayım!»

«Sen dolaş, ben uyuyorum. Hadi iyi geceler!»

Çok geçmedi aradan:

«Çoktan beri bu sahili dolaşmamıştım...» dedi, «Unutmuşum iskeleleri. Bebekten sonra?»

«Hisar!» dedim, «Rumelihisarı!»

«Sonra?»

«Sonraaa...»

Kafam işlemiyordu uykusuzluktan.

«Söyle canım!» diye tersledi beni.

«Bilmiyorum!» diye bağırdım.

«Bilmiyorsun ha... Yazık be!»

Gene başladım düşünmeğe... Birden oturdum yatağın üstüne:

«Buldum!» diye bağırdım.

«Neyi buldun be?»

«Rumelihisarından sonra gelen iskeleyi!»

«Ohooo...» dedi, «Orada mısın sen daha?.. Emirgân... Ondan sonra İstinye... Ben Kavaklara kadar gittim de döndüm bile!.. Bakma böyle iskele iskele dolaştığıma. Bana doktor tavsiye etti bunları! Bir takıldı mı kafam... Uyuyabilirsen uyu... Hadi Allah rahatlık versin!»

Artık uyur gibi yapacak, ne sorsa karşılık vermiyecektim. Beş on dakika geçmeden bir öksürük zinciriyle fırladı yerinden:

«Öhhö, öhhööö... Söyle bakalım, Akçakocadan sonra Ereğli gelir, Ereğliden sonra Zonguldak... Zonguldaktan sonra?..»

«Arkadaş!» dedim, «Oraları bilmem ben... Soracaksan İstanbuldan kalkan trenleri sor. Teker teker sayayım sana istasyonları!..»

«İşime karışma! Ben ne sorarsam ona cevap ver sen! Söyle, ne gelir Zonguldaktan sonra?»

«Bilirsem hemen uyur musun?»

«Belli olmaz! Hele söyle bakalım sen!»

Karadan, denizden dolaşmıştım eskiden Karadeniz boylarını. Başladım düşünmeye. Neden sonra:

«Buldum!» diye bağırdım, «Bartın, sonra Amasra!»

«Sonra?»

«İnebolu!»

«Salladın!.. Arada bir iskele var, söyle!»

«Sen biliyor musun yoksa?»

«Biliyorum da aklıma gelmiyor!»

«Uzatma öyleyse... İşte o bildiğin iskele var!»

«Olmaaaz!..» diye bağırdı, «Bana adı lâzım! Adını bulamazsam uyuyamam!..»

Aradan bir saat mi geçti, iki saat mi... Düşündüm, düşündüm fayda yok. Bir harita... Bir haritacık olsaydı... Derken cebimdeki takvim geldi aklıma. Uzandım başucumdaki ceketin cebine, aldım. Gece lâmbasının düğmesine dokundum. Işığa kızarsa kızsın, vız gelirdi. Dayadım parmağımı. Tamam!

«Cide!..»

Uyuyor muydu ne?

«Hey ahbap!» dedim, «Cide!»

Evet, uyuyordu. Demek uyuyordu ha! Beni uykusuz perişan, gecenin ortasında dımdızlak bırakmış, kendisi horul horul uyuyordu! Edepsizlik bu kadar olurdu. Çektim yorganı üzerime... Sağıma döndüm, soluma döndüm... Ne yapsam uyuyamıyordum. Nerdeyse ağaracaktı ortalık... Kan beynime sıçramıştı birden. Fırladım yataktan. Başladım sarsmağa karyolasını:

«Heey!» diye bağırıyordum. Birden açtı gözlerini:

«Buldum!» diye seslendim kulağına

«Sorduğun iskeleyi!»

«Ne iskelesi be?»

«Amasradan sonraki iskeleyi... Cide!»

«Ohooo...» dedi, «Sen daha oralarda mısın? Ben Hopaya kadar gittim de döndüm bile!»

Esnedi, gerindi. Yeleğinin cebinden çıkardı saatini:

«Ohooo!..» dedi, «Az kaldı sahuru kaçırıyormuşum! Sağ ol! Allah senden razı olsun. Sen olmasan aç açına tutacaktım orucu!..»

Kalktı... İki lokma bir şey yedi. Doldurdu nargileyi, tokur tokur çekmeye başladı.

Rıfat ILGAZ

Belki hamsi avlarız

Senin işin bir süre daha askıda kalsın,
Avelen ne? Ne tüccar, ne borç veren bakkalsın!
Buğdayımız yoktur ki değirmenci hak alsın:
Koyunlar dinlesinler ben kaval çalayım mı?
«Denize dalayım, bir balık alayım mı?»

* * *

Bugün git, yarın uğra, obir güne yok vakit,
Biraz sürat istersen dileğin olur sâkıt.
Gözyaşını gösterme kendi içine akıt!
Her işimde ellerim böğrümde kalayım mı?
«Denize dalayım, bir balık alayım mı?»

* * *

Arşı âlâya çıktı içimizin dumanı,
Nasıl uyarmalıyız gerçeğe göz yumanı?
«Sigaramın dumanı» benden medet umanı
Yem borusu çalarak daha oyalayım mı?
«Denize dalayım, bir balık alayım mı?»

* * *

Ey şeyh kerametini müritlerine sakla!
Bizim de ağzımızda hiç ıslanmıyor bakla!
Menfaat karşılığı atamıyoruz takla!
Ekâbiri kızdıran hicvim mi, kalayım mı?
«Denize dalayım, bir balık alayım mı?»

* * *

Değer vermek gerekir her zaman önseziye,
Yolcu kılığı için baş vurmalı terziye.
Burası da kirlendi çıkmalıyız geziye...
Otuz yıllık karile bu gezi balayım mı?
«Denize dalayım mı, bir hamsi alayım mı?»

Salâhattin KUTLU

Mandy bolluğu!

PAZARTESİ :

Başbakan bağırıyor: Aman kemerleri sıkalım...

Maliye Bakanı yalvarıyor: Aman kemerleri sıkalım...

Kalemler yazıyor: Aman kemerleri sıkalım...

Fırçalar çiziyor: Aman kemerleri sıkalım...

Sonra?.. Sonra efendim, geceliği on bin liraya bir Londra orospusuna kemerleri çözüyoruz.

Ayıptır ama, söyliyeceğim: Bizim aklımız başka yerimize kaçmış!

SALI :

Hani salgın hastalıklar vardır: Marul mevsiminde tifo, plâj mevsiminde çocuk felci, kış günlerinde nezle, grip gibi... Şimdi yeni bir salgın çıktı: Skandal salgını!

Londra'da, Paris'te, İzmir'de, Bursa'da derken Amasya'da da kendini göstermemiş mi skandal...

Yusuf isminde bir arabacı, genç kızları para karşılığında Amasya'lı çapkınlara kiralıyormuş.

Genç kızlar sözünden sakın on sekizinde, yirmisinde güzeller sanmayınız: On, on bir yaşında çocuklarmış bunlar.

Ah bu cinsî ihtiras... Âdem babamızla Havva anamız da böyle memnu meyvayı yemek suçuyla kovulmuşlardı cennetten... Memnu meyva, bilirsiniz, elmadır.

Haaa, aradaki yakın benzerliği şimdi anladım: Amasya en lezzetli elma diyarı değil mi?

Ama bunlar ağızlarının tadını bilmiyorlar galiba: Hiç o kadar ham elma koparılıp yenir mi?

ÇARŞAMBA :

Bre aman... Şu kilise katili Kâhyaoğlu'nun İsviçre bankalarında üç yüz otuz bin lirası çıkmış!

Bre aman... Bu ne iş?

Derken efendim, mesele anlaşıldı: Arada üç sıfırlık bir yanlış varmış, ama solda sıfır değil, sağda sıfır bunlar!

Yine gazetelerin yazdığına göre, bankadaki para, üç sıfır eksiği ile üç yüz otuz beş lira...

Belki fıkrayı bilirsiniz, Torik Necmi Meşhedi Cafer'e:

— Uğurlu olsun dadaş, demiş, dün gece pokerde bin lira kazanmışsın...

Meşhedi gülümsiyerek:

— Yoh, demiş, arada güççüh bir yanlışlıh vardı...

— Atlatma beni moruk...

— Ölün öpem atlatmirem... Güççüh bir yanlışlıh vardı...

— Neymiş o güççüh yanlışlıh?

— Bir kerem min lire değil on liredi... Sunraaa, gazanmamişem, gaip etmişem!

Görüyorsunuz ya, gazetelerimizin haberleri bile Meşhedi hikâyesine döndü!

PERŞEMBE :

Güzel Sanatlar Akademisi'nde her yıl bir kostümlü balo verilir... Pekâlâ.

Yalnız bu baloların «Pekâlâ» olan değil «Hiç âlâ» olmıyan bir yönü var: Ertesi günü gazetelerde mutlaka birkaç sululuk, birkaç cıvıklık haberi okuyoruz.

Bu yıl da, Güzel Sanatlar Akademi'mizde geleneksel balo verilmiş. Hürriyet'in arka sayfasında ne güzel fotoğraflar seyrettik: Birinciliği alan balık adam Recai Ölçen'le deniz kızı kıyafetine girmiş nişanlısı bayan Olcay... Sonra, siyah çarşafı, kırmızı şemsiyesi ve yarım peçe altında büsbütün ahulaşan gözleriyle akademi öğrencisi Bilge Ökten ne kadar sevimli, ne kadar şirin...

Ama, bir de balo haberlerini okuyoruz ki, medet allah, kavgalar mı olmamış, dövüşler mi olmamış, tekmeler, yumruklar, kadehler mi atılmamış... Neler de neler.

En ayıbı, en utandırıcısı, bir sarhoş, İtalyan kültür ataşesinin eşini sırtından

— Ah, keşke insanca öpseydi — Eşşekçe ısırmış!

Afrika yamyamlarının insan eti yemekten utanmıya başladıkları bir çağda biz mi yamyamlığa başlıyoruz

Balonun verildiği okulun adından utandık: Güzel Sanatlar!

CUMA :

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hüdai Oral, bu yıl on bin milyar liraya yakın yatırım yapılacağını söylemiş.

Sayın Oral'ın verdiği bilgiye göre, bunun iki milyarı enerji ve tabii kaynaklar alanına, üç milyarı Kaban barajına yatırılacakmış...

Acaba seksüel yatırıma kaç milyon ayrıldı dersiniz?.. Malûm ya, yüksek sosyete kadınları arasında günün en heyecanlı kalkınma konusu Peppino Di Capri, erkekler arasında en ateşli kalkınma konusu da Mandy Rice Davies!

CUMARTESİ :

Gazeteci arkadaşımız Ümit Deniz'i artık gazeteci olmıyanlar bile tanır! Çenesinde sakalı, yakasında karanfili ile...

Sık sık yakası açılmadık konulara el atan meslekdaşımız geçenlerde Romanya'ya gitmiş, ölümü on beş yıl geciktiren Doktor Anna Aslanla hem röportaj yapmış, hem de kendisine gençlik aşısı yaptırmıştı.

Bugün bir de ne görelim: Hürriyet'in ilk sayfasında, elinde mezura, Mandy'yi çırıl çıplak soymuş, enine, boyuna, belki de derinliğine ölçüyor mu?

Bir resim: Kalçasını ölçerken.. Bir resim: Göğsünü ölçerken.. Boy, şu kadarmış.. Bel, bu kadarmış.. Bilek, göbek... Hepsinin ölçüsünü almış... Ama asıl önemlisi, Ümit Deniz gençlik aşısından sonra, bu tecrübeyle kendi gücünün ölçüsünü de almış mı acaba?

Açıklayıverse de anlasak doktor Anna Aslan'ın mucizesini!

PAZAR

Gaza ve mazota zammı, nihayet komisyon kabul etmiş...

Yapmayın dedik, gaz lâvanta değildir, viski değildir dedik.. Gaz, fıkaranın elektriği, kömürü, ocağı, mangalıdır dedik. Aldırmadılar... Görmek istemiyene göstermek, duymak istemiyene duyurmak imkânsızdır.

Birinci Dünya Savaşı'nda da

böyle olmuştu: Gaz, hem azdı, hem pahalı... Rıza Tevfik, o günlerde yazdığı bir tartışmada şöyle diyordu:

Gaz yoktur dediler, bu da naz dedim,
Yüz gram verdiler pek de az dedim,
Şişeye işedim işte gaz dedim,
Kenef kandilidir lâmbayı seyret!

Bu dörtlüğün üstünden elli yıl geçti. Osmanlı İmparatorluğu'nun adı Türkiye Cumhuriyeti oldu. Padişahın yerinde Cumhurbaşkanı var. Ama, fakir vatandaşın odasında hâlâ Rıza Tevfik'in kandili yanıyor!

— Vaşington elçimiz: «Clay, Amerikalılara Kıbrısı unutturdu» demiş...
— Eh, Mandy de bize unutturdu!..

PORTRELER

KARA ŞEY

Son günlerde sözü çok edilen Makarios adındaki kara şey, kafasının bir önünde bir de arkasında iki yüzü olduğu halde, yine de yüzsüz bir yaratıktır, eski deyimle, bir hilkat garibesi. Antropoloji bilginlerinin dikkatini çekmesi üzerine üç kişilik bir heyet tarafından Makarios üzerinde yapılan inceleme sonunda bu kara şey'in ne olduğu hakkında kesin bir karara varılamamış olmakla beraber, bilginler arasındaki tartışmayı, ilginçliği sebebiyle aşağıya alıyoruz.

Sahne: Kara cübbesi içindeki Makarios yatırılmış olduğu mermer teşrih masası üzerinde bir kara leke gibi durmaktadır. Masanın tam yukarısında yanan kuvvetli bir lâmbanın ışığı altında üç antropoloji bilgini toplu haldedirler. Yüzlerinde umutsuz bir anlam vardır.

Prof. Dr. Freiburger: Doğrusu ben işin içinden çıkamıyorum. Bu Makarios insan mı dersiniz?

Dr. Atkinson: Yok canım, böyle insan olur mu?

Prof. Bourger: Hemen kesip atmayalım baylar, belki de insandır, binde bir ihtimalle de olsa..

Prof. Dr. Freiburger: Bütün meslek hayatımda böylesine kompleks bir olay karşısında kalmadım.

Dr. Atkinson: Ben de..

Prof. Bourger: Ben de..

Üç bilgin, umutsuz bir tavırla Makarios'un ötesini, berisini eller, karıştırır, incelemeğe devam ederler.

Prof. Dr. Freiburger: Hayır hayır, insan olamaz, fakat şaşılacak kadar da insana benziyor, baksanıza tıpkı insan.

Dr. Atkinson: Hayret doğrusu, gören de adam sanır.

Prof. Bourger: Eşek değil ya, herhalde yine insana yakın bir şey olsa gerek.

Dr. Atkinson: Menşe raporunda papaz diye gösterilmiş, yani din adamı imiş.

Prof. Dr. Freiburger: Üzerindeki bu kara cüppe neymiş?

Prof. Bourger: Din adamı mı? Böyle iki yüzlü bir yaratığın dinle ne ilgisi olabilir? Acaba hangi yüzüyle çıkıyor Tanrısının karşısına, merak ettim!

Prof. Dr. Freiburger: Herhalde yüzsüz yüzüyle çıkıyordur.

Dr. Atkinson: Kafatasını ölçelim mi baylar, belki faydası olur?

Prof. Bourger: Nesini ölçerseniz ölçün, yine de adam olacak gibi değil...

Prof. Dr. Freiburger: Bence adam edilebilir, biraz yontmak gerekiyor.

Dr. Atkinson: Haklısınız Profesör, biraz yontsak iyi olacak.

Dr. Atkinson uzaklaşıp bir süre sonra elinde bir rende ile gelir, Makarios'un üzerine eğilerek uğraşmağa başlar. Diğer iki bilgin de Makarios'un üzerine eğilmiş, dikkatle bakmaktadırlar.

Prof. Bourger: Nasıl doktor, yontuluyor mu?

Dr. Atkinson (nefes nefese): İmkânsız Profesör, rende işlemiyor.

Prof. Dr. Freiburger: Amma keresteymiş ha!..

Prof. Bourger: Raporda din adamı diye gösterildiğine göre işi Tanrıya bıraksak iyi olacak.

Dr. Atkinson: Kuzum profesör, siz rapora bakacağınıza yüzüne baksanıza şunun. Bu yüzden daha iyi rapor mu olur? Din adamının yüzü mü bu?

Prof. Bourger: Hangi yüzüne bakayım? Öndekine mi, arkadakine mi?

Üç bilgin, Makarios'un ötesini berisini daha yakından karıştırınca ellerine bir haç ile bir de el bombası geçer. Şaşkınlık içindedirler.

Prof. Dr. Freiburger: Ben büsbütün çıkmaza girdim. Bu haç ile el bombasının ne ilgisi olabilir?

Dr. Atkinson: Belki başkası tarafından konmuştur üzerine?

Prof. Bourger: Ama hangisi? El bombası mı, yoksa haç mı başkası tarafından konmuş? İkisinden birinin kendi malı olduğu muhakkak.

Dr. Atkinson: Peki ama, iki tane yüzü olduğuna göre hem haç, hem de el bombası kendi malı olamaz mı?

Prof. Bourger (bağırarak): Çok doğru doktor, bu suretle yüzsüzlüğünün esası da anlaşılmış oluyor.

Prof. Dr. Freiburger: Baylar baylar.. El bombası ile haç, antropolojiyi ilgilendirmez. Biz bu Makarios denen kara şey'in ne bigim bir şey olduğunu anlamak için toplandık.

Dr. Atkinson: Bana kalırsa Makarios adı verilen bu kara şey'in insanlıkla ilgisi yok. Ben kararımı verdim.

Prof. Bourger (şaşkın): Öyleyse ne şey bu şey?

Prof. Dr. Freiburger: Sakın şeyin şeyi olmasın?

Dr. Atkinson: Evet evet, belki de gerçekten şeyin şeyidir.

Prof. Bourger (başını sallayarak): Çok şey, çok şey!..

Perde

Zeyyat SELİMOĞLU

İçinde!

Bir uyku âleminde yaşıyoruz muttasıl,
Hem akşamı içinde, hem sabahı içinde!
Herkes ayrı fikirde, herkesin davranışı,
Sanısı, inanışı, iştibahı içinde!
Bâzı ham teklifleri duyunca anlarsın ki:
İblisce maksatların girizgâhı içinde!
Boşa değil bunca kur, bunca yaltaklanmalar,
Hepsi samimî değil, var küstahı içinde!
Politikacıların sözüne inanırsak:
Öyle bir çağdayız ki her refahı içinde!
Kader değirmeninde saçlarımız ağardı,
Mikroskopla arasan yok siyahı içinde!
İllâllah dostlarımın tıraşından İllâllah,
Bir başladılar mıydı dik perdahı içinde!
Bizim bir şûramız var sade Curcuna çalar,
Uşşakı, Suzidili ve Çargâhı içinde!
İçi çekirdek dolu ne balkabakları var:
Sayın diplomatların şu külâhı içinde!
Ey Kutlu yar elinden bir kadeh çekemedin:
Hem sevabı içinde, hem günahı içinde!

Salâhattin KUTLU

Bakkalın oğlu

Orhan Kemal

YİRMİ beş, belki de otuz yıl önce oturduğumuz o mahalleye gitmek, çocukluk arkadaşım Süreyya'yı bulmak aklıma nerden geldi bilmem. Eski mahallem Fatih civarındaydı. Şimdi yerinde kocaman kocaman apartmanların yükseldiği harap bir ilk okulun bahçesinde futbol oynar, gece yarılarına kadar Süleymaniyeli atlet Hasan abiyle birlikte maraton koşuları eksersizlerine katılırdık.

Süreyya o zamanlar en iyi arkadaşımdı. İkimiz de babalarımızdan müthiş korkar, futbol oynadığımızı saklamak için kafa kafaya verir, yalanlar uydururduk.

Benim babam avukat, onunki Gayret Bakkaliyesi'nin sahibi. Kocaman, kara sakalı, pos bıyığıyla gerçekten korkunçtu. Annesi de babasından geri kalmazdı. Upuzun, zayıf mı zayıf. «— Süreyya!» diye pencereden bağırmaz mı, mahalle çın çın öterdi. Annesinin buz gibi sesiyle böyle bağırdığı sıra, Süreyya'ya sağlam dayak yemek vardı. Ya çeşmeden su taşımayı, ya da kundaktaki kardeşinin salıncağını sallamayı ihmal etmiştir. O zaman Süreyya: «— Sağlama mariz var!» der, korkudan bembeyaz yüzüyle koşardı. O tarihlerde onüç, on dörder yaşımızda olmalıydık. İkimiz de koyu Fenerbahçeli. Süleymaniyeli atlet Hasan âbi, atlet fanilâsı, siyah külotuyla arsada kendi kendine kimbilir kaçıncı turu döner, santrfor Selim âbi, kaleci Sırım Hüseyine ufaktan ufaktan panaltı atar, İstanbul liseli Fikret, kırmızı evin sarı saçlı kızı Cahide'yi dikizlerken, biz, Fenerbahçe üzerine konuşurduk.

Ben, Zeki gibi bir santrfor olmak isterdim. Süreyya, Cafer gibi bir bek. Ve tabii ikimiz de milli takımda oynıyacağız, uzak memleketlere maçlar yapmağa gideceğiz... Süreyya:

«— Gitsek, ben bir daha dönmem!» derdi.

Nedenini sorardım. İçini çeker, başlardı:

«— İnsan asıl oralarda futbolunu ilerletir. Ama ben annemle babamdan kurtulmak için gitmek isterim. Yahut, bana bak, aklıma ne geliyor biliyor musun?»

«— Ne geliyor?»

«— Annemlere duyurursan iki gözün kör olsun mu?»

«— Olsun!»

«— Babamla annem ölüverseler, dünya'da yapayalnız kalsam..»

Bir gün de:

«— Aklımdan, şu bizim bakkal dükkânını yakmak geçiyor!» demişti.

Sormuştum:

«— Ne çıkacak bundan?»

«— Ev de, bakakliye de, babam da, annem de yanarlar, ben de hepsinden kurtulurum!»

Süreyya'yı böyle aykırı düşüncelere yönelten şeyin, hastası olduğu futboldan alıkonması olduğunu biliyordum. Yoksa Süreyya hiç de o kadar kötü çocuk değildi. İyi kalpliydi. Mahalle çocukları bir gün bir kedi yavrusunu ağaca asmışlardı da, Süreyya topuyla nasıl döğüşmüş, hepsini nasıl darmadağın etmişti!

Yıllardan sonra eski mahalleme bu anılarla dönüyordum. Belki de ne Gayret bakkaliyesi yerinde duruyordu, ne de bakkalın oğlu Süreyya!

Mahallenin tam ortasından geçen ana cadde iyice genişlemiş, İstanbul liseli Fikret'in dikizlediği sarışın kızın kırmızı kiremitli evinin yerinde yeller esiyor. Mahalle çok değişmiş ama, değişmiyen yerler de yok değil: Bizim oturduğumuz ev, Süreyya'ların evi, Gayret bakkaliyesi neyse o. Yalnız Gayret bakkaliyesinin tabelâsı yenilenmiş!

Heyecanla sokuluyorum dükkâna. Kirli camların arakasından bakıyorum... A.. Tezgâh başında koca sakallı biri. Bu, Süreyya'nın babası olamaz. Ama çok benziyor. Hemen hemen tıpatıp.

Kapıya sokuluyorum. Başı sertçe kalkıp bakıyor:

— Kimi istiyorsunuz?

Babasının adını, yani Gayret bakkaliyesinin asıl sahibi olan ihtiyarın adını veriyorum.

— Ben onun oğluyum, diyor. Babam sizlere ömür...

Heyecanla soruyorum:

— Sen Süreyya mısın yoksa?

Hiç heyecanlanmadan, alabildiğine sakin, cevaplıyor:

— Evet. Beni nerden tanıyorsunuz?

Dükkâna heyecanla giriyor, otuz yılın ardında kalan anıları bir çırpıda sayıp döküveriyorum:

— Ulan Süreyya bu ne hal? Hani Fenerbahçeliydik? Atlet Süleymaniyeli Hasan âbi, İstanbul erkek liseli Fikret vardı ya, Cahide'ye asılırdı? Ha?.. Ne bakıyorsun ulan hatırlıyamadın mı?

Herif kocaman sakalıyla bön bön bakıyor.

— Yahu nasıl hatırlamazsın be Süreyya? Hani babanla annene kızardın da dükkânı yakmaktan bahsederdin?

— ....?

— Yuh be ulan, bu sakal ne böyle? Hâlâ mı hatırlıyamadın?

Başını ağır ağır sallıyor ama yüzü gülümsemiyor bile. Sadece:

— Evet, diyor, avukatın oğlu... hatırlıyorum...

Bu sırada dükkâna giren çocuğa — Bu çocuk, otuz yılın ardındaki Süreyya'ya öyle benziyordu ki — çıkışıyor:

— Gene top peşindeydin değil mi akrut?

Çocuk tıpkı tıpkısına o yılların Süreyyası gibi başlıyor:

— Valla baba Kuran çarpsın ki şu İhsanlar...

— Keees!

Çocuk kovaları kapıp çıkıyor.

Soruyorum:

— Süreyya, sen misin bu? Bu ne hal yahu?

İlkin karşılık vermiyor, sonra:

— Gençlik, çocukluk, cahillik.. diyor. Geçti artık öyle şeyler...

Sakalını kocaman eliyle sıvazlıyarak:

— Allah!

Diyor ve sanki beni unutuyor. Ben de tek lâf etmeden çıkıyorum dükkândan. Gülüyorum elimde olmıyarak. Tahta sakalıyla onu tamı tamına bir Buhtunnasır'a benzetmiştim. Evet evet Buhtunnasır'a!

Yolda Süreyya'nın oğluna rastlıyorum. Kovalarını çeşmeden doldurmuş, geliyor. Birden duruyor. Karşı kaldırımdan seğirten, eli futbol toplu, kendi akran bir çocuğa heyecanla haykırıyor:

— Hüsamettiiiin!

Hüsamettin duruyor, sonra cıvıl cıvıl bakışlarıyla koşuyor bu yana. Elimde olmıyarak sokuluyorum yanlarına. İkisinin de şimşekli gözleri, terütâze heyecanlarıyla bir şeyler konuşuyorlar. Onlar da tıpkı bizim bir zamanlar konuştuğumuz gibi, bilmem ne mahallesiyle maç yapacaklar.

Hüsamettin soruyor:

— Geleceksin değil mi?

— Tabii yahu, diyor Süreyya'nın oğlu.

— Moruğu nasıl atlatacaksın?

— Ne bileyim be.. ama geleceğim.. Herifler Kasımpaşalı Nuri'yi içte oynatacaklar ha? Sağlama geldim!

— Oğlum nasıl atlatacaksın moruğu?

Düşünüyor, kara kara düşünüyor. Bir zamanlar babasının aklından geçenler gibi, Gayret bakkaliyesini yakmâyı düşünüyor mu acaba?

Birden sıyrılıveriyor düşüncelerinden:

— Nasılı masılı yok, geleceğim.. diyor.

— Sonra?

— Çok çok mariz!

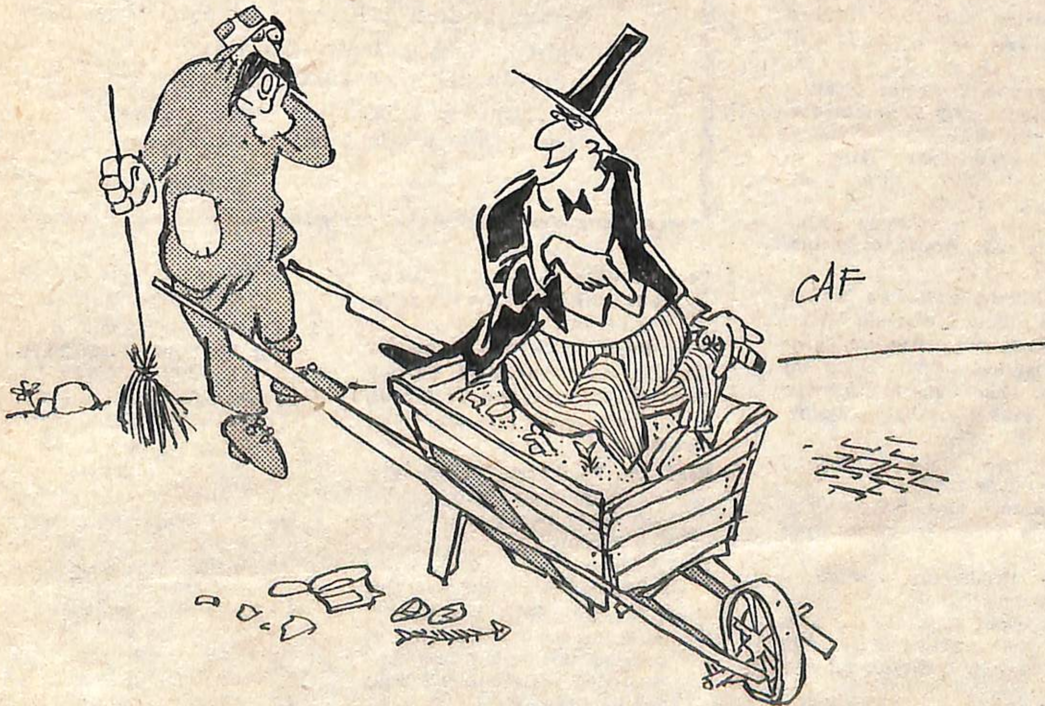
— Yaşa!

— Söyle Füruzan âbiye, gelecekmiş, de. Sağ içe kimseyi koymasın, tamam mı?

— O kadaaar...

Dolu kovalarına yapışıp, evin yolunu tutuyor.

Yine araba saltanatından şikâyet ediliyor. — Gazeteler —

— Buna da saltanat arabası diyemezler ya hemşerim?..

Ankara MEKTUPLARI
Nimet Arzık

Başbakanlığın önü!

Bizde, eskiden, komşu kapısına girer gibi girilirdi Başbakanlığa... O da fazlaydı ya!.. Şimcik komşu kapısı gibi girip çıkmıyoruz.. O da bizi yadırgatıyor!

Bugün seremoni şöyle:

Bir yağız Mehmetçik, dipçik gibi bir bakışla bakıyor size. Kendiliğinizden duralıyorsunuz. O bakışa fitim!.. O sempatik, ve «şakasız» bakışa!

Arkadan bir sivil sizi göğüslüyor. Karşılıklı ufak bir «çaçalaşma..» ufak bir karışıklık, bir meram anlatma, meram dinlememe süresi... Ve buyur ediliyorsunuz içeriye...

Gene yağız ve «şakasız» bir Mehmetcik dikiliyor karşınıza dipçik gibi bir bakışla!.. Bütün sallantılarına ve sarsıntılarına rağmen, «pederşâhi» bir rejime alışığız da biz, pederimiz bizi ne kadar hırpalasa, huzuruna kolay girip çıkmağa alışığız da biz, bir tuhaaf oluyoruz!...

Komşu kapısına girer gibi girerdik te... Komşuuu, ne zaman normale döneceğiz ki?

«Kent Otel...»

Geçti, hepsini geçti hemen hemen!... Fazla karartılmış Ankara Palası da geçti... Hangar'a benziyen binbir «numaralı» gazinosunu da, Garı da geçti... Süreyya paviyonunu?.. Yoook, o kolay kolay geçilmez.. Onun bir geleneği var. Onun bir kabul tarzı var. Onun bir servis tarzı var. Onun bir mutfağı var. Onun bir «nabız tecrübesi» var ki... Kolay kolay ardda bırakılmaz!...

Şimdi bütün Ankara... Bütün Ankara dediğimde, «le tout Paris» anlamında kullanıyorum, Kent Otelde toplanıyor!

«Kent otel'de buluşalım.. Kent otelde randevulaşalım.. Kent otelinin restoranında yemek yiyelim...» Bir kere isim fiyakalı: Kent Otel!.. İnsana öyle bir aristokratik dudak büzüşü veriyor ki, bir kere o yeter süksesine... Telâffuz ederken muhakkak herkes kendini az'cık Kent dükü veya düşesi sanıyor!.. Neden sanmasın?

Sıhhiyede... Medeni görünüşlü bir yapı, boylu, enli pencereli, kapısının üstünde bir de stilize taç'lı... O tacı oraya oturtanın ruh bilimi kuvvetli!

Masalar dolu. Tıklım tıklım değil... Aralarında «makul» boşluklar bırakılmış çünkü. Tanımadığımız vatandaşlara sırtınız sürtünmüyor...

Kimler yok?... Çekik gözlü, «hep bir yaşta» görünen Koreliler mi?... Sarılı Pakistanlı hanımlar mı?... Soluk saçlı, atletik Alman gençleri mi?... Biftek gibi yaşlı Amerikalılar mı?... Bizimkiler mi?...

Bizimkiler... Tabii Meclisin 600 üyesinin 50 si hiç olmazsa her gece burada...

O hoş, o tatlı loşlukta, onlara karşı bile insanın içi bir nevi toleransla doluyor!...

Eski Turizm Bakanı, biraz süzülmüş, biraz hırçınlaşmış ifadeli Kâmuran Evliyaoğlu, iki isimsiz arkadaşla oturuyor. Düşünceliii... Bıçağıyla koyu çilek rengi örtüye farkında olmadan koltuk biçiminde bir şeyler çiziyor... Rüyayalarını mı dersiniz?.. Hayırdır inşallah!

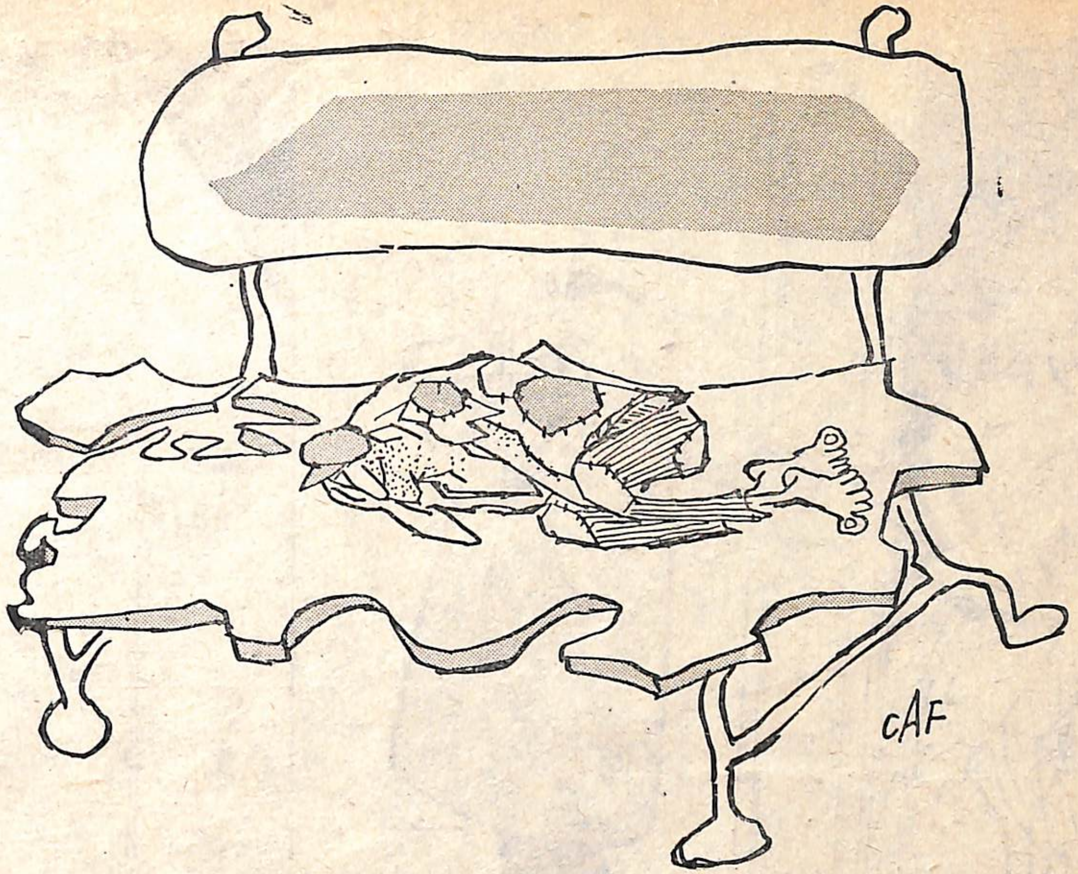
Dört masa ötede... Her hattı «varlık huzur getirmez» diye bağıran Kastamonu milletvekili Fethi Doğançay... (Severim kendisini.. Katılaşmamış adamdır!) Heyecanlı twistler arasında iki de lokma yemek yeme imkânını kendine bahşediyor! Dıvara yapışık bir masada, yalpak mumcağız, Avukat Asım Ruacanın elemli, tecrübeli, şarm'lı yüzünü aydınlatıyor. Karşısında, tanımadığım, bir hanım var. Lâkırdılarını hanımın önemle dinler gibi yapıyor!

Garsonun taşıdığı gondol biçiminde bir tabağı izliyor gözlerim. Tabak uzunca bir masaya yaklaşıyor. Bir kadın bir erkek, bir kadın bir erkek, bir kadın... Monden ve giyimli kuşamlı bir masa bu...

Diri ve kıvrık karidesler var gondolün içinde... Şeref konuğuna sunulan...

Şeref konuğu bir hanım... Romaya gidiyor, turizm müdürü olarak: Nevin Menemencioğlu! Kent Oteli «Sosyete» tuttu...

İşin şirin tarafı, sahipleri dört kardeşmiş. Oyuncakçılıktan otelciliğe zıplamışlar! Oyuncakçılıkta çocukları eğlendiriyorlardı... Otelcilikte?.. Büyük çocukları!

İnönü: «Memleket sosyal sefalet içinde.» Dedi.

Tempo

Bize nutuk çekmeye yeltenmesin bir peltek,
Doyduk bu boş lâflara kalmadı artık istek.

«Akşamdan söz verip te sabaha dönüşmolur?»
İki yüzlü kişinin hakkı üç övün kötek.

İş istersin o mevki «Biraz önce» tutulmuş,
İsrar etme beyhude, fazla öpme el, etek.

Yutkunma boş boşuna görüp te güzelleri,
Onlar asrî kovanda balsız birer boş petek.

Ay başına zaman çok güç yetmek başka şeye,
Eve git çorbanı iç, hayalinde ye biftek.

Borç binleri aşınca her gün börek, baklava,
— Oğlum bize de getir biraz meze, bir de tek!

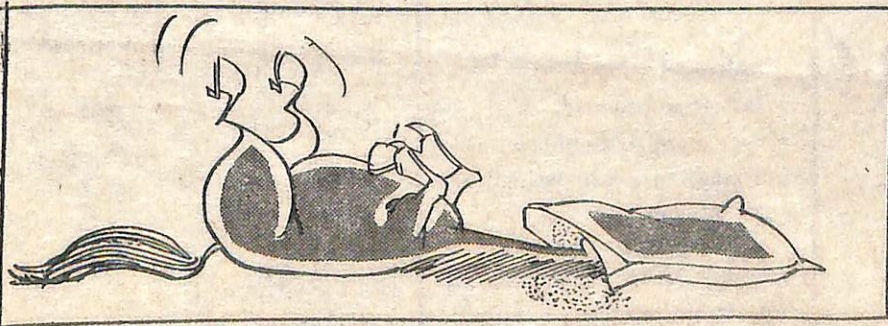
Şunun, bunun kolunda yürümeyi düşünme,
Mestaneler olmazlar birbirlerine destek.

Cahil yüz yıl yaşasa yine bilmez dünyayı,
Çünkü gözündeki şey çöp değil, koca mertek.

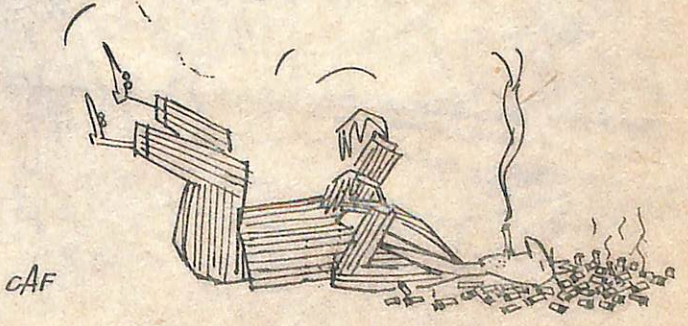
Madem ki bahtımızın bozulmuştur akordu,
Tempoyu bulmalıyız: Düm tekâ tek, tek, düm tek!..

Salâhattin KUTLU

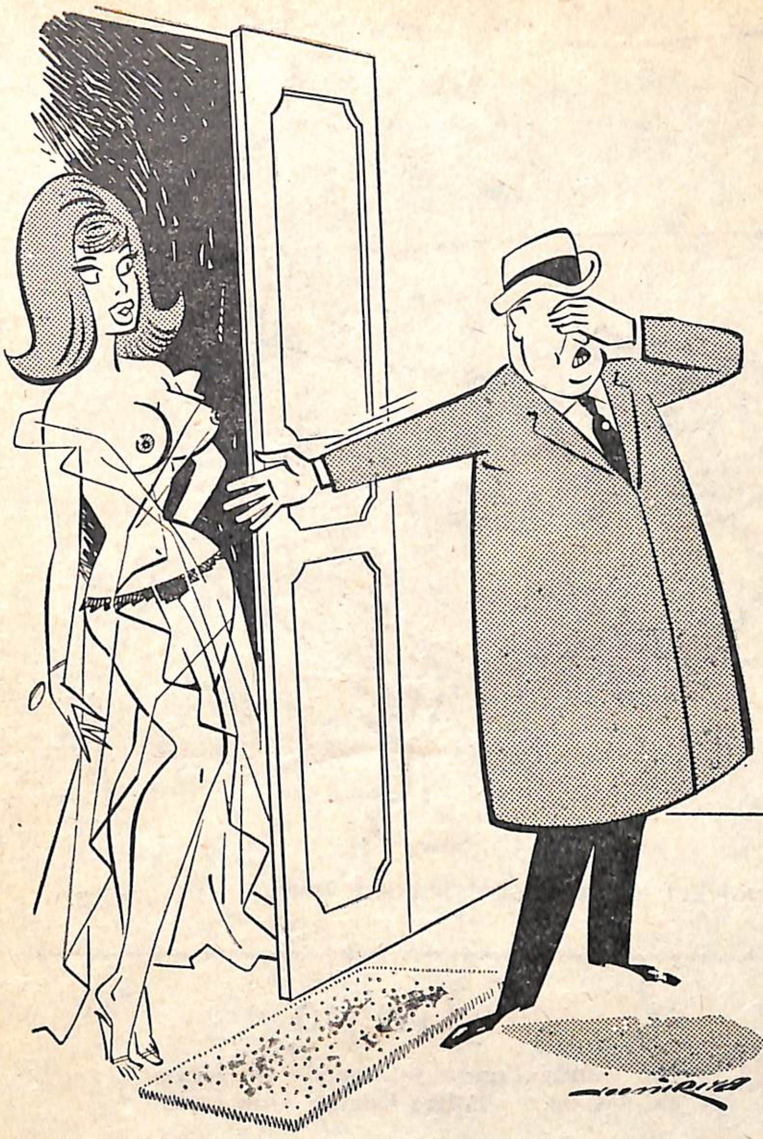
Sigara insanları ölüme götürüyor.. — Gazeteler —

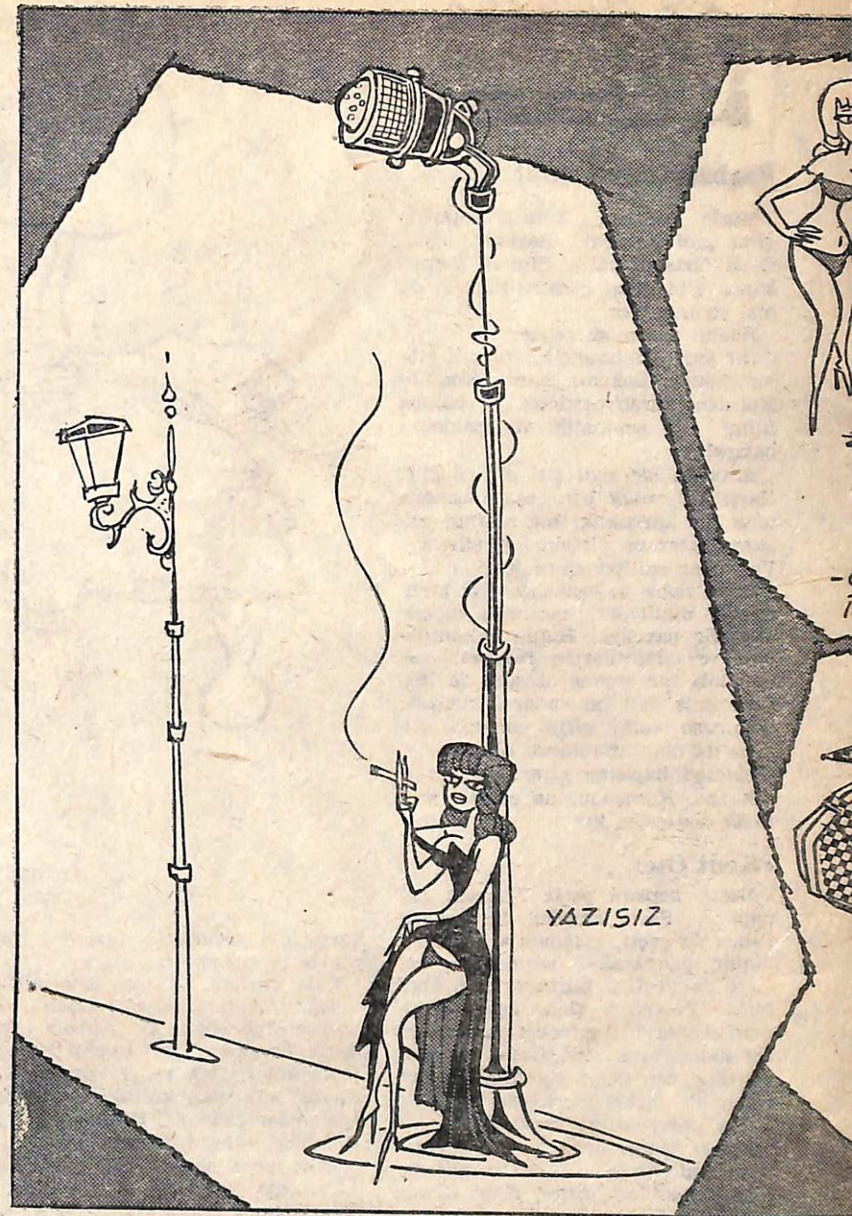
Atın ölümü arpadan...

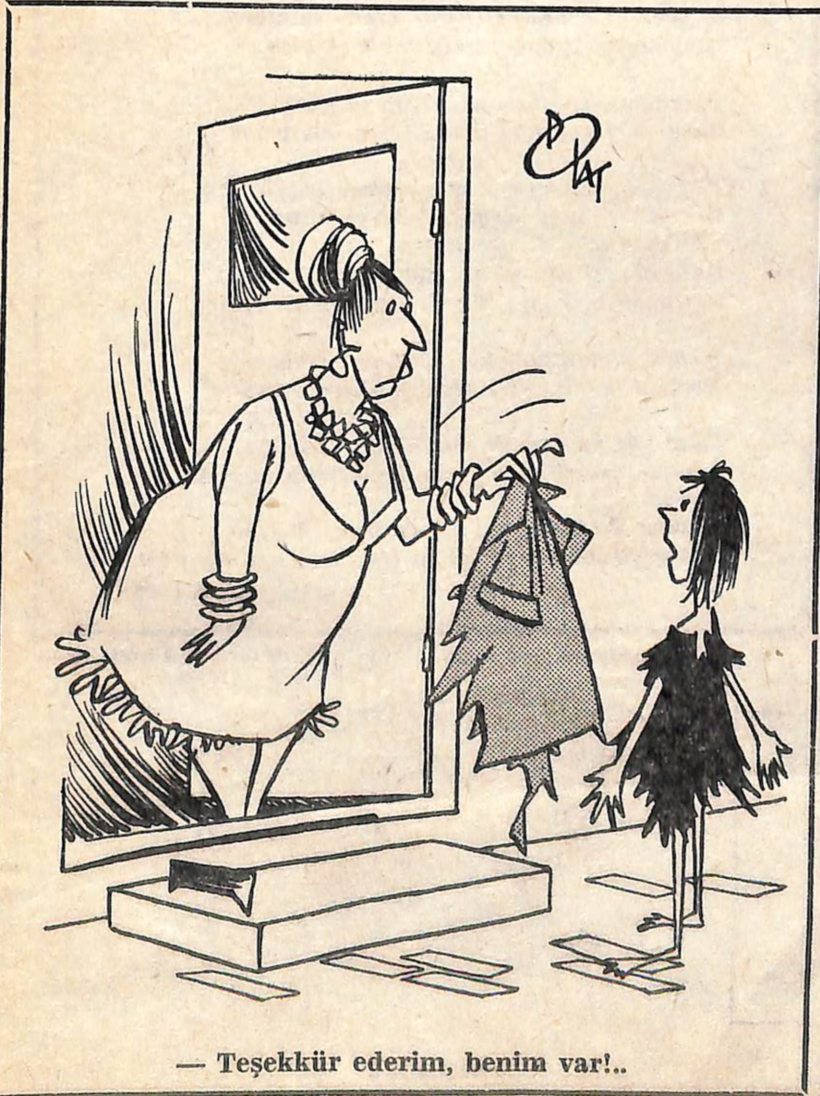

İnsanın!..

— Yok bayan, yok.. Bu sefer ev kirasını sahiden istiyorum!

— Teşekkür ederim, benim var!..

Tahkikat...

Zengin bir sanayici, modellik yapan güzel bir kızla tanıştı. Ona âşık oldu. Fakat, iyi bir iş adamı olduğu için faka basmak istemiyordu. Kıza evlenmeği teklif etmeden önce, özel bir detektif bürosuna başvurarak tahkikat yaptırdı. Birkaç gün sonra aldığı detektif raporunda şöyle deniyordu:

«Bu genç kız oldukça güzel ve şöhret sahibidir. Dostları hep yüksek şahsiyetlerdir. Aleyhinde bulunabilen tek şüphlei nokta, son günlerde şüpheli işler yapan zengin bir sanayici ile münasebeti oluşudur.»

* * *

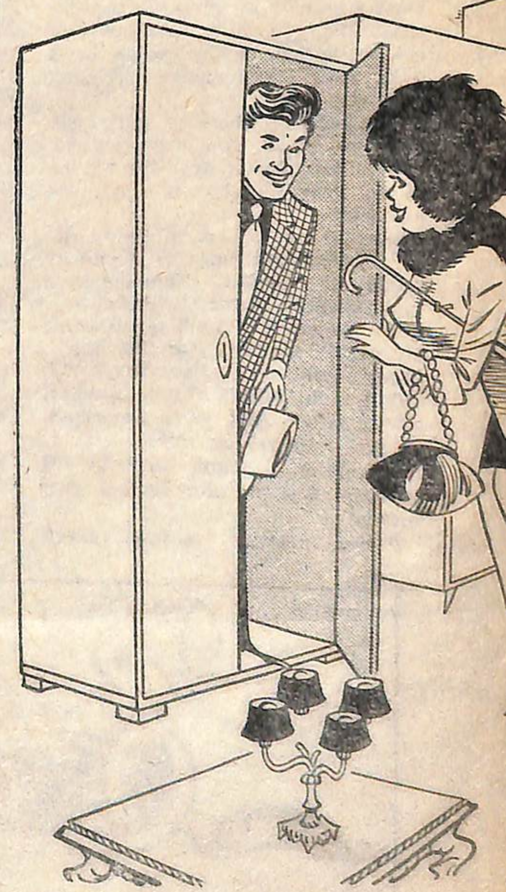
İdeal erkek!

İki yazar arasında:

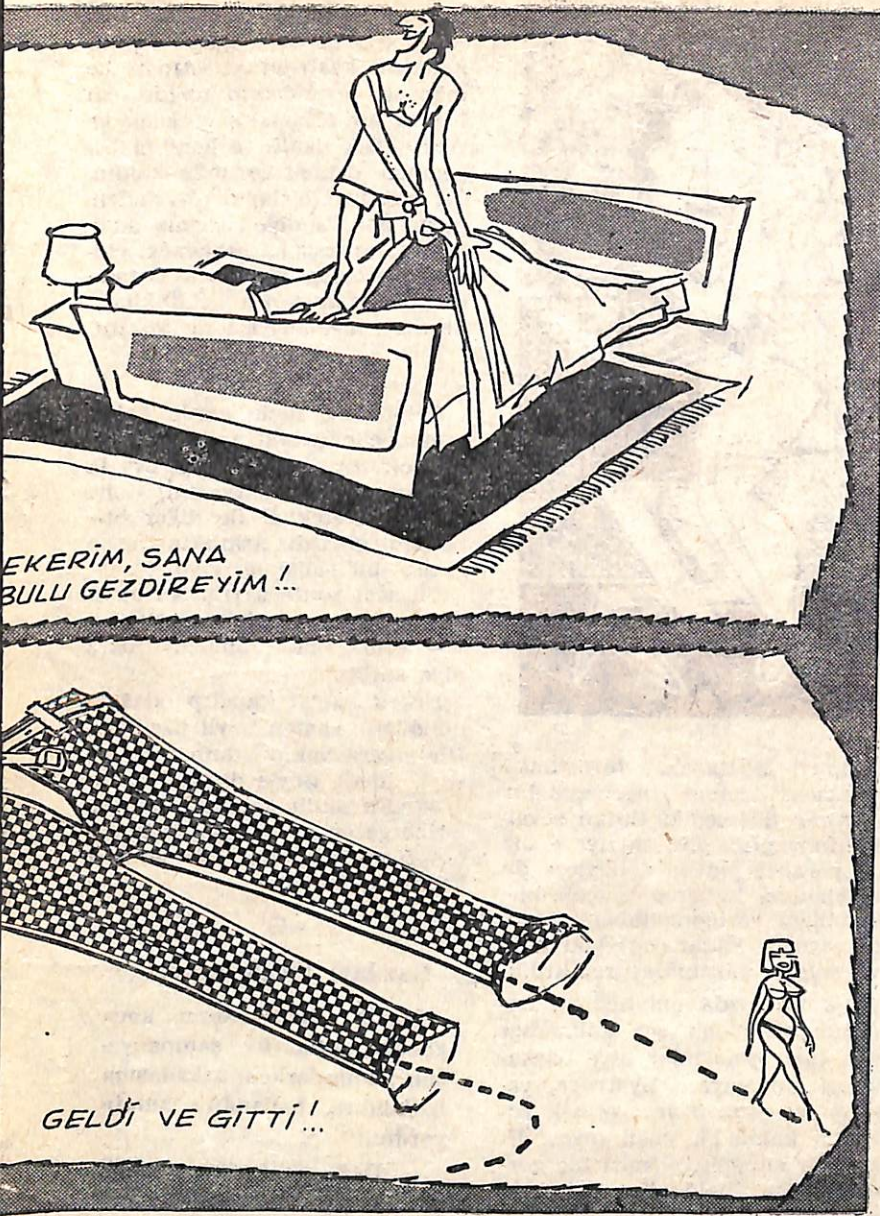
— Devrimiz kadınları erkeğin nasıl olmasını istiyor, biliyor musun?

— Biliyorum: Çok para kazanacak kadar açıkgöz, kazandığının hepsini kendilerine verecek kadar da aptal olmasını!

Mandy gitti,

— Aman çok güz

kaldı yadigâr!

dolabı alalım!

İhanet!

Nazmi ile Cezmi saatlerdir içiyorlardı. Ne konuştuklarının farkında olmadıkları sırada, Nazmi ciddî bir tavır takındı:

— Bana bak Cezmi! dedi, sana bir itirafta bulunacağım!...

— Haydi, seni dinliyorum!.

— Seni karınla aldattım!...

— Peki canım! Affettim gitti! Pek önemli değil!..

— Ama, Cezmi, kızını da baştan çıkardım!...

— Yaşa! Damadım oldun gitti bile!...

— İmkânsız!

— Niçin?...

— Hizmetçinle de ilgim var!...

Bunun üzerine Cezmi olduğu yere yığıldı kaldı..

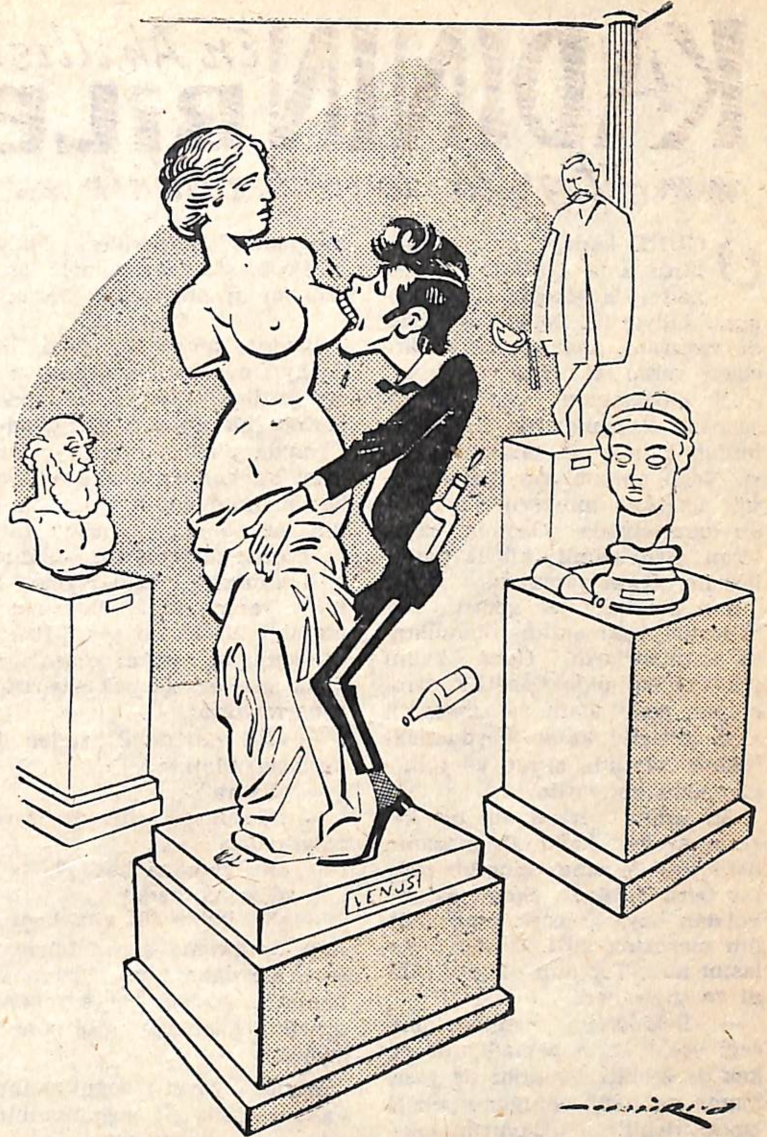
* * *

Saç!

Genç kız, babasına:

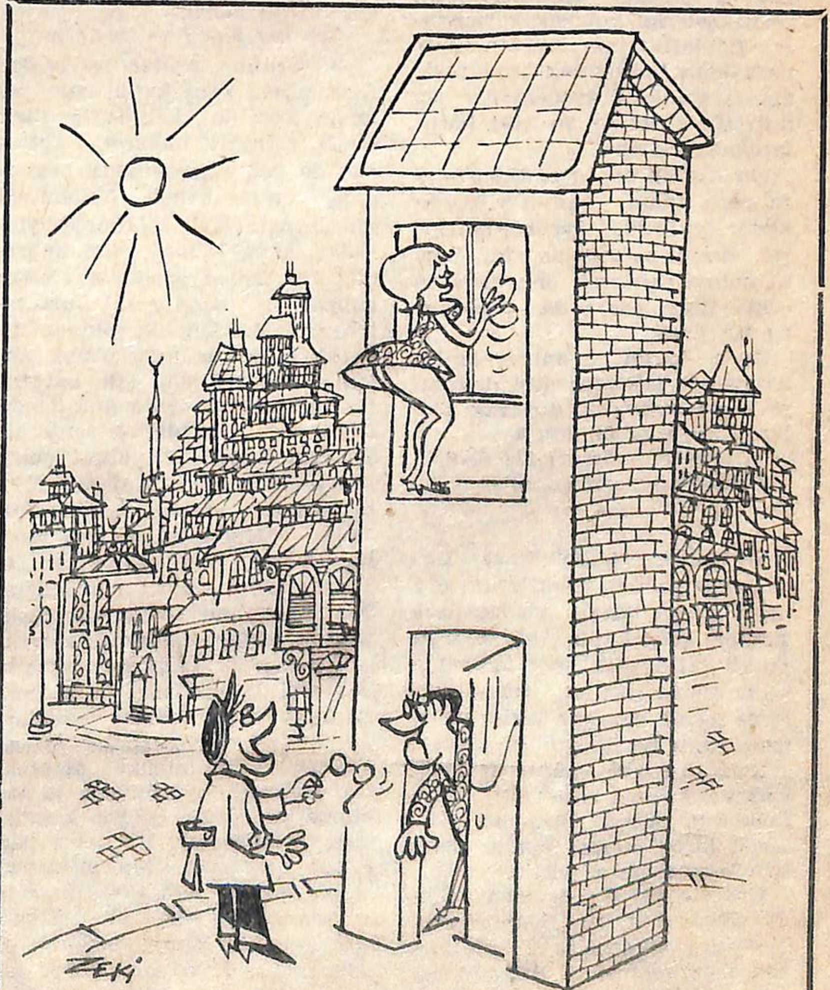
— Ben o adamla evlenemem, baba! Saçlarının bembeyaz olduğunu görmedin mi?

— O kusur değil kızım... Nasıl olsa dökülüp gidecek!

Akademi balosunda bir sarhoş bir kadının sırtını ısırdı. — Gazetele —

— Vay canına... Amma sert haaa!..

— Kıyak cam siliyor abi! İşini bitirince şu benim gözlüğümün camını da siler mi acaba?..

KADININ En Akıllısı BİLE

Pitigrilli'den: Adnan Tahir

O GÜNE kadar tanışmamışlardı ama erkek kadının, kadın da erkeğin kim olduğunu biliyordu. Değişik semtlerde yaşayan, aksi yönlü düşüncelere sahip iki münevverdiler.

Bir çayhanenin ayrı ayrı köşelerine oturmuşlardı. Eski günlerden kalma bir salondu burası. Yaşlı garsonların hizmet ettiği ağırbaşlı müşteriler geliyordu daha ziyade. Geçmişi hatırlatan garip isimli küçük pastaları ile şöhret yapmıştı.

Ara sıra kaçamak gözlerle birbirlerine bakmaktan kendilerini alamıyorlardı. Genç kadın ikide bir kolundaki saati kontrol ediyor, genç adam da zamanın akıp gittiğini karşı meydandaki reklâm saatinin akrep ve yelkovanından anlıyordu.

Bir aralık erkek âni bir kararla ayağa kalkarak masanın üstündeki tepsinin içine bir miktar para bıraktı. Sonra salonu boydan boya geçerek genç kadının masasına gitti. Hesap pusulasını aldı. Toplamı okudu. Ödedi ve şöyle dedi:

— «Beklediğim hanımın geleceği yok. Sizin beklediğiniz erkek de gecikti. Onlarsız da yaşamanın mümkün olduğunu pekâlâ ispat edebiliriz. Buyurun çıkalım.»

Kış bitmek, bahar da başlamak üzereydi. Köşe başlarında satılan kebap kestanelere ilk menekşelerin kokusu karışıyordu. Böyle bir mevsim dönümünde aşktan bahsetmek tamamiyle abesti. Çünkü çevredeki her şey aşkı ifade ediyor ve aşkı hatırlatıyordu insana.

Bir saatlik bir gezintiden sonra genç adam, kadını villâsına kadar götürdü. Ayrılmadan evvel ellerini avuçlarına aldı. Sonra beline sarılarak onu kendine çekti. Daha sonra da dudaklarından öptü.

Genç kadın bu âni yakınlık karşısında şaşırmış gibi davranmak mecburiyetini duyarak gözlerini böyle böyle açtı ve:

— «Ne yapıyorsunuz?» dedi.

Erkek uzaklaşmıştı bile.

* * *

Tesadüfenmiş gibi tekrar karşılaştılar. Sanat galerilerini gezdiler, başka başka çayhanelere gittiler, genç kadına ait kırmızı renkli iki kişilik spor arabayla şehir dışına çıktılar, tenha yerlerde durak yaparak birbirlerine uzun uzun kendilerini anlattılar.

Daha sonraki günlerde genç kadın erkeğin evine gitti. Okumak için ondan kitaplar aldı. Okuduktan sonra bunları iade için tekrar tekrar gitti.

Erkeğin evi hiç de fena değildi. Çok rahat bir divanı vardı. Yastıklar yumuşacıktı. Işık tertibatı mükemmeldi. Bir çini vazoya oturtulan abajur çok zevkliydi. Kristal bir kabın içindeki canlı balıklar yaşamaktan bıkmışçasına bitkindiler. Malaga ve Porto şarapları içtikçe içmek ihtiyacı uyandırıyordu insanda.

* * *

Böylece birkaç ay geçti. İkisi de ayrı ayrı istikametlerdeki birer yazlığa gittiler. Sonbahar gelince ilk ziyareti kadın yaptı. Divanda dizdize oturuyorlardı. Yeni bir konuya girmeden evvel her kadının yaptığı gibi bu kadın da elindeki sigarayı tablada ezerek dudaklarını yaladı:

— «Şimdiye kadar bana hiç kur yapmadın... Doğrusu ya merak edilecek bir şey... Benden hoşlanmıyor musun yoksa?...»

Bu sual erkeği pek şaşırtmışa benzemiyordu.

— «İlk gün dahil senden dalma hoşlandım.»

— «Sonra?»

— «Hoşuma gitmeğe devam ediyorsun.»

— «Ne zamana kadar?»

— «Yarına kadar.»

— «Şu halde ilk gün beni ilk defa öptükten sonra böyle bir şeye bir daha niye lüzum görmedin?... Yoksa her şey hemen oracıkta başladığı gibi sona mı erdi?»

Beriki gayet soğukkanlıydı. Fakat ölçülü bir soğukkanlılıktı bu.

— «O günden sonra birbirini seven iki insan olduk seninle.»

— «Ne demek istiyorsun?»

— «İzah edeyim.»

Kısa bir fasıla ve izahat:

— «Bütün aşklar iyi başlar fena biter. Yeni kafalı eski bir adam aşkı üç kelime ile tarif etmiş: İltifat, hakaret, küfür. Biz de aşk mevzuunda herkes gibi davransaydık âkıbetimiz bu olacaktı. Küçük lâflar, büyük lâflar, kaba lâflar... gibi kahredici bir üçken arasında sıkışıp kalmaktan kendimizi kurtaramayacaktık. Seni ilk günden itibaren hararetle arzu ettim. Anlamış olman lâzım. Bu hararet bir hafta sürdü. Sekiz gün içinde fiilen elde etmediğim sana ait şeylerin hepsini hayalimi çalıştırarak elde ettim. Kafamın içinde sen her şeyinle malûmdun artık. Vücudunun bir tek meçhul noktası bile kalmamıştı. O anda gözlerini nasıl yumacağından, vücudunu bitkin bir teslimiyetle kollarımın arasına nasıl bırakacağına varıncaya kadar her şeyi biliyordum. Daha sonra bana söylemediğin yalanları da duydum. «Biz sanki birbirimiz için yaratılmışız» diyecektin. Halbuki bu dünyada kimse kimse için değil, herkes kendisi için yaratılmıştır. Bu sekiz gün içinde aramızda olup bitmeyen hiçbir şey kalmadı yavrum. Sonra tecessüsler tükendi... Ellerimiz, dudaklarımız birbirlerinden yoruldular, et ve deri hırsı saman alevi gibi söndü. Böylesi çok daha iyi değil mi?... Bilerek, istiyerek, şuurlu bir açıdan birbirimizi aldatacak, birbirimizi atlatacak kadar seviyesiz bir duruma düşmedik. Bütün sevgililerin yaptığı gibi sayfiyeye biz de beraber gidebilir, böylece de birbirimize katlanamayacak, birbirimizin varlığına tahammül edemeyecek kadar aradaki aşkı ve sevgiyi müzminleştirebilirdik. Artık aramızda anlatılacak, konuşulacak hiçbir şey kalmadığı için bizi oyalasınlar diye başkalarını sinemaya, tiyatroya, yemeğe ve çaya dâvet etmek zorunda kalmadık değil mi?... Uzun bir süre birbirimizi hiç görmediğimiz halde her buluşmamızın sonunnda birbirimize bir kerecik olsun: «Tekrar ne vakit buluşuyoruz?» sualini sormak mecburiyetini de duymadık. Böylece ufak tefek hilelere, basit yalanlara ve mânasız aldatmacalara hiç lüzum kalmadı. İhanet, şüphe, kıskançlık ve kuruntu gibi şeyler bizim için bahis konusu değil. Bu sayede sıkıntı canavarından uzak kalmanın bütün imkânlarına sahip olmak da erişilmez bir mutluluk

bence. Şimdiye kadar ne ben sana, senden daha güzel bir arkadaşımı kastederek: «Aman ne mânasız şey» dedim ne de sen benim bir arkadaşımı kastederek: «Pek ukalâ ve kendini beğenmiş» demek zorunda kaldın. İki insanın birbirine: «Neden, niçin, nasıl?» diye saçma sualler sormaksızın sevişmesi cidden müstesna bir şey... Ortada «Niçin» olmayınca «Çünkü»yü aramak mecburiyeti de yoktur.

* * *

Ortada bir niçin vardı. Fakat bunun çünküsünü aramak kadına çok zor geldiği için evvelâ blûzunu, sonra sutyenini, daha sonra da etekliği ile diğer öteberisini çıkardı. Askılıkta duran erkeğe ait sabahlığı giydi.

İki saat sonra ayrılırken biraz yorgundu ama çok mesuttu.

— «Ne vakit buluşuyoruz?» diye sordu.

Erkek kapıyı kapatıp odasına döndüğü zaman hayli üzgündü. Bir sigara yakıp dumanını havaya üfledi. Şöyle düşünüyordu:

— «En akıllı kadınlar bile ellerine geçen müstesna bir fırsattan faydalanmasını bilemeyecek kadar budaladır.»

⊙

Bazıları sıcak sever!...

Lâstik fabrikasının, koca göbekli müdürü şampanyasını yudumlarken, arkadaşına ballandıra, ballandıra anlatıyordu:

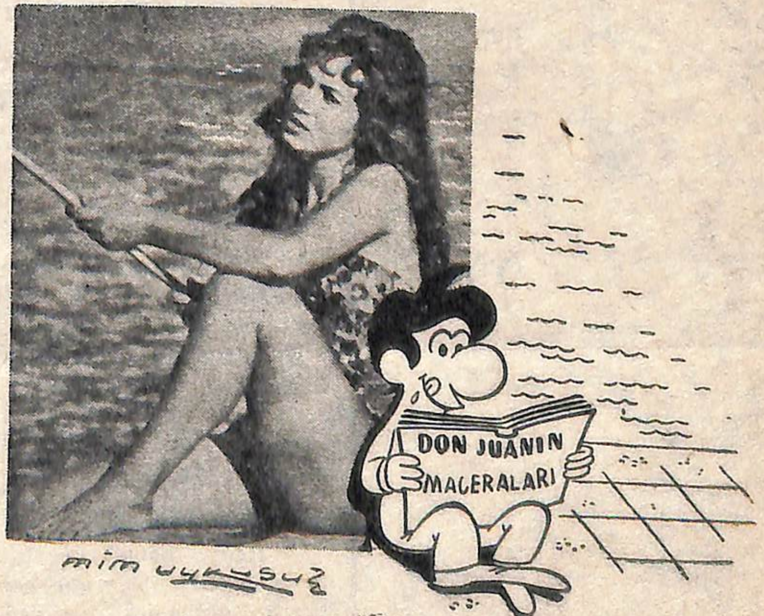
— Dağı ne kadar sevdiğimi tahmin edemezsin Robert.

— Geceleri dondurucu soğuk olmasa hakikaten enfes bir yerdir!...

— Azizim geçen haftayı Alpler'de geçirdim, geceleri hava o kadar sıcaktı ki...

— Sahi mi? Öyleyse bu bir mucize olmalı...

— Yok canım! Mucize falan değil, sadece sekreterim!...

Yazısız

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Eski Şiirde Mizah

Bin Derde Deva

Hikâye malûm; bir orta Anadolulu ile bir Trabzonlu konuşurlarken, söz Hamsi balığına gelip dayanmış. Trabzonlu, hamsinin kırk türlü yemeği olacağını söyleyince orta Anadolulu:

«— İmkânı yok, bu kadar çok çeşitte yemek yapılamaz, say bana bakalım bu kırk türlü yemeğini adlarını..»

Demiş; fakat Trabzonlu'nun:

«— Biir, hoşafı...»

Şeklinde saymıya başlaması üzerine:

«— Dur, dur gerisini sayma; hoşafı olduktan sonra kırk değil, dört yüzü de olsa şaşmam artık.»

Diyip işi kapatmış.

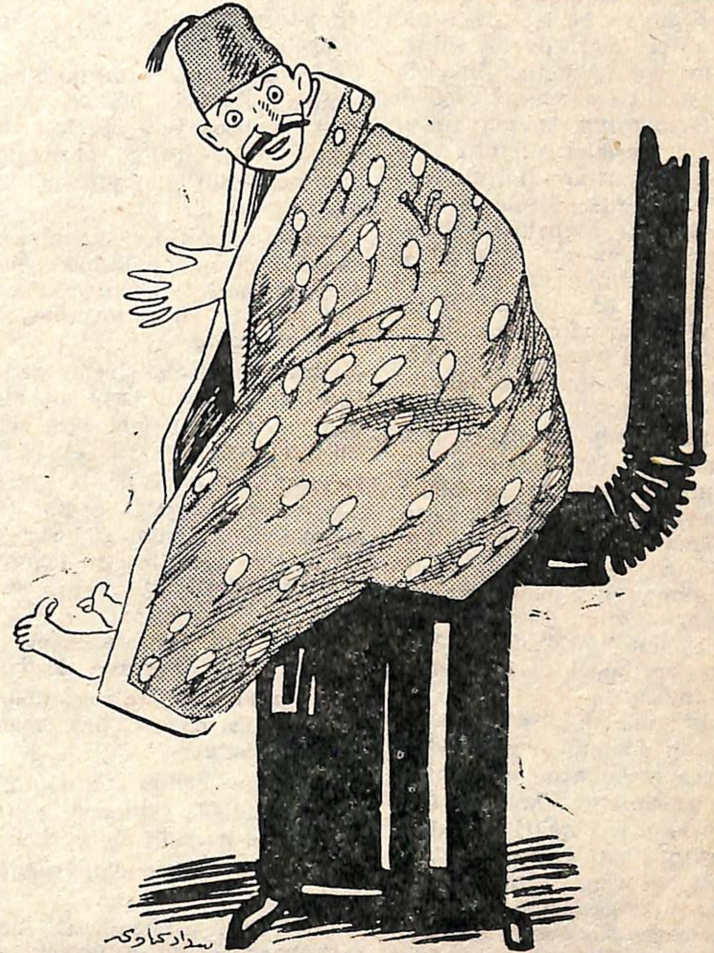
Oysa ki, hoşafı olması ne demek, hamsi meğer bin bir derde deva bir ilâçmış ta.. Bakınız, Trabzonlu bölge şairlerinden Hasan Tıflî efendi, bu velinimet balığı nasıl anlatıyor:

Hamsinin hem çorbası, hem tatlısı, hem nânı var;
Akla gelmez nice nice lutf-i bî pâyânı var.
Kem nazarla bakma hamsiye, gıda-yı ruhtur;
Bir eceldlen başka cümle illete dermanı var...

Süleyman Nazif Üzerine

Birinci Cihan Savaşı'nın son yıllarında, artık Irak elimizden çıkmak üzere iken; Süleyman Nazif, vali olarak Bağdad'a tâyin olunmuştu. Irak - Bağdad bölgesi, bilindiği gibi, eski Asurlular'ın yurdudur. Asurlular'ın en ünlü bükümdarlarından birinin adı da (Buhtunnasar)dı. Dilimizde bir de «İş işten geçtikten sonra» anlamına gelen «Ba'de harabül Basra» deyimi vardır. Süleyman Nazif'in, Bağdad valiliğine gönderilişini, Fazıl Ahmed Bey, o zaman şu güzel ve esprili beytle dile getirmişti:

Ziyb-ü fer vermek için devlet-i Buhtunnasar'a,
Gitti Bağdad'a fakat, bade harabül Basra!

— Soba beni ısıtmıyor, bari ben sobayı ısıtayım!

[NOT: Merhum Sedat Simavi'nin bir karikatürü]

Tarihte Mizah

Âzâd

Fatih Sultan Mehmed çağının çok zengin sarraflarından Pinti Hamid, devlete borç verecek kadar, varlıklı bir kişi olduğu halde korkunç derecede de cimriydi. Onun bu cimriliği, zamanında ün salmakla kalmamış, tarihlere bile geçmiştir. «Pinti Hamid» sözü ise, yüzyıllardır, cimriliğin sembolü olarak anıladurmaktadır. Bu adamın, bazan gülünç bazan acındırıcı, hattâ şaşırtıcı birçok anıları vardır; bunlardan biri şudur:

Masraf olmasın diye hastalanmaktan hiç de hoşlanmamasına rağmen, bir gün Pinti Hamid hastalanır. Devamlı alış verişi bulunan tacir arkadaşlarından biri kendisine (Geçmiş olsun)a gelir; zamanın âdeti gereğince, kesilip temizlenmiş bir de besili tavuk getirir.

Evde, Pinti Hamid'in tâ babası zamanından kalma, Devlet adlı yaşlı, emektar bir hizmetçi varmış Evin her çeşit işini yarı boğazı tokluğuna uzun yıllardır yapmakta olan bu ihtiyar kadın:

«— Efendi hazretleri; tavuğu bir güzel pişireyim de âfiyetle yiyin.»

Diyince Hamid:

«— Olur Devlet Teyze, der; yalnız çok fazla kaynatma, suyuna biraz çorba pişir; kendisi dursun. Eğer ölmezsem yarın biraz daha kaynatır, yeniden bir çorba pişirirsin.»

Kadıncağız, efendisinin dediğini yapar. Yalnız bu çorba pişirme faslı, bir iki gün değil de beş altı günü kapsar. Nihayet haftayı bulunca tavuk eti artık bir posa bir lâpa halini alır. Devlet teyze, yedinci gün:

«— Artık daha kaynıyacak, suyu çıkacak dermanı kalmadı, bunu bugün mutlaka yemelisin!..»

Yollu ültimatomu dayayınca berıki:

«— Bre Devlet teyze; et dursun. Bana onun suyundan yine bir çorba yap, ne olursun?.»

Diye yalvarır. Ama Devlet teyzenin son tahammülü de tükenmiştir:

«— İmkânı yok, bu biraz daha kaynıyacak olsa kemikleri bile pelte haline gelecek, yiyeceksin..»

Der de başka şey demez. Pinti Hamid, artık eni konu ağlamaklıdır. Bir yalvarış ve bir vaidde daha bulunur:

«— Bak Devlet teyze; eğer şu tavuğu dağıtmadan bir kerre daha kaynatabilir, bana bir çorbasını daha içirebilirsen, işte yemin ediyorum; vasiyetnamemi hazırlarken, ölümümden sonra seni azad edeceğime dair bir mükemmel kayıt koyduracağım..»

Devlet teyze, acı acı güler:

«— Vallahi efendim sen sağ ol. Ben azad edilmekten de vaz geçtim. Yeter ki her şeyden önce sen şu tavuğu azad et te, o da ben de çektiğimiz bu eziyetten kurtulalım!..»

Eski Türk Mizahı

Sorular — Cevaplar

(Hayal) adlı mizah gazetesine İzmir'den bazı sorular sorulmuş; bu sorularla, gazetenin verdiği cevaplardan birkaçı şunlardır:

«1 — Sizin sıbyan (Çocuk) mektepleriniz var mı? — Hayır, bizim mektebe ihtiyacımız yoktur. Onlar her şeyi ana karnında öğrenirler.

2 — Ölüleriniz için matem tutar mısınız? — Bizim ölülere riayetimiz yoktur, biz dirilerin matemini tutarız.

3 — Büyük sermayeli dilenci esnafınız var mı? — Kırk elli kadar gazeteci ve muharririmiz vardır.»

Bir Mizah Dergisi

İkinci Meşrutiyet devrinin sayısız mizah gazetelerinden birinin adı da (Cart Beyim!..) di. (Cart Beyim!..), birkaç sayı çıkıp kapandıktan sonra rakiplerinden biri «Eh, Cart Beyim de nihayet cartayı çekti..» diye yazdı.

Birkaç Ravundluk Maç

İkinci Meşrutiyet devrinde inatçı bir mizah gazetesi çıkmıştı. Adı (Eşek)ti. Gazetenin adının altında, masaya oturmuş, yazı yazan, tek gözlüklü, kerli ferli bir eşek resmi vardı. Saldırılı yazıları sebebiyle, (Eşek), birkaç sayı sonra kapatıldı. Sahipleri bundan yılmadılar; gazeteyi yine aynı resimle fakat (Kibar)adı ile çıkardılar. (Kibar) da kapatıldı; lâkin gazete, adına uymakta direniyordu. İsmini (Malûm)a çevirerek bir daha çıktı. Yalnız bu sefer eşek doğrudan doğruya gözükmüyor, masanın arkasından dehşetli iki kulak sallanıyordu. Bu da kapatıldıktan sonradır ki, sahipleri «Pes» edip meydanı bıraktılar.

Hava Raporu

19. Yüz yıl sonlarında çıkan (Hayal) gazetesi, hava raporunu şöyle veriyor:

«Rüzgâr: Şiddetli.. Soğuk: Derecesiz.. Nezle: Galip.. Öfke: Topukta.. Kömür: Islak.. Odun: Yaş.. Para: Yok!..»

ISSIZLIK

ZOŞÇENKO'dan: Ergin ORTAÇ

BU zamanda para kazanmak hiç kolay değil... Hele insanın bir de doğru dürüst işi olmadı mı, çok daha güç. Ama yine de imkânsız sayılmaz!.. Neden mi?.. Söyliyeyim: Meselâ yolda yürürken bisikletlinin biri çarpıp sizi yere yuvarladı diyelim... Kalkıp ta herife teşekkür edecek değilsiniz herhalde!.. Biraz yırtıklık, biraz da açıkgözlük gösterip herifin yakasına yapıştınız mıydı, en azından iki üç Ruble'yi kopardınız demektir.

Yahut ipini koparan bir köpek paçanıza yapışıp pantalonunuzu yırttı diyelim... Su içinde on Rubleyi cebinize indirirsiniz bu durumda. Ama zaman değişti... Şimdi artık insana ne bisiklet çarpıyor, ne de köpek ısırıyor. Kibarlaştılar mı nedir köpoğluları!..

Bir gün parkta meteliksiz dolaşırken, gözüme kurdelâlı küçük bir salon köpeği ilişti. «Tam disime göre köpek!..» diye sevindim içimden.

Köpeğin sık sık kösedeki bankta oturan adamın yanına gidip, hoplayıp zıplamasından, sahibini de bellemiştim kolayca. Görünüşe göre hali vakti yerindeydi herifin. Vakit geçirmeden yanındaki boş yere oturuverdim. Aradan biraz geçtikten sonra da tatbikata geçip, ayağımı bir ileri bir geri yere sürtmeğe başladım, çaktırmadan. Ayağımdaki eski postal yere sürtmekten iyice paralanmıştı. Böyle dikişi sökülmüş, ağzı açılmış postal karşısında başka bir köpek olsa hemen paçama saldırır, benim de cebime on Ruble giriverirdi güzelce. Halbuki bu köpek bozması kuyruğunun üstüne oturmuş, hiç kıpırdamadan ayağımın hareketini gözleriyle takip ediyor uslu uslu. Baktım olacak gibi değil, dişlerimi gösterip,

— Hrrrr... diye hırlamağa başladım. Ama boşuna, sesini bile çıkarmıyor it!.. Afyon mu yutturmuşlar nedir?

Bu sefer başladım pantalonumun paçasını sallamağa.

— Hrrrr... Yapış ulan, ısır!..

Ama ne yapsam nâfile, ısırmaya niyeti yok, karnı mı tok nedir?

Baktım ki hiçbiri sökmüyor, yerimden fırladığım gibi bir tekme salladım köpeğe.

Ortalık karışıverdi birdenbire... Köpeğin ulumasına parktaki insanların bağırıp çağırmaları da karışmıştı. Köpeğin sahibi de yumruğunu sıkmış üzerime doğru geliyor.

Etraftan:

— Vur, yapıştır!.. Köpeğin hakkını ver... diye herifi teşvik edenler de var üstelik.

Baktım işler tıkırında gidiyor... Ne olursa olsun başarmalıydım bu sefer. Herifi kızdırmak için son bir çıkış daha yaptım:

— Bizimki can da köpeğinki can değil mi?. diye bağırdım.

Sözlerim tesirini göstermiş, istim tutmuş herifi iyice çileden çıkarmıştım.

Suratıma inen yumruk düşürücü olmamakla beraber, kendimi mahsus yere atıp tozun içinde debelenmeğe başladım, etraftan görüp te yanıma gelsinler diye.

Yerde gözlerim kapalı, «en aşağısından onbeş Ruble, belki de yirmi beşi bulur» diye alacağım paranın hesabını yapıyordum kafamda.

Parkta ne kadar insan varsa hepsi toplanmıştı başımda. Üstelik çoğu benim gibi işsiz güçsüz takımından.. Yavaşça doğrulup:

— Gördünüz ya!.. dedim, bu adam bana, benim gibi zavallı bir işsize tecavüz etti, hepiniz şahitsiniz değil mi?.. diye sordum.

İşsiz lâfını duyunca diğer işsizler coşmuş, her bir ağızdan:

— Şahidiz, hepimiz gördük... Polis.. polisi çağırın, diye bağırmağa başladılar.

— Durun, dedim, acele etmeyin.. İşi polislik yapmadan yirmi beş Ruble ile sulh oluruz belki!

Etraftan protestolar yağmağa başladı:

— Yirmi beşe razı olma... Baksana herif zengin, daha çok koparmaya bak...

— Zengin ya.. parasına güvenip adam dövüyor baksana!..

— En iyisi polisi çağıralım.. Polis gelsin.

Patırtı gürültü, bağırıp çağırmalar arasında polis geldi nihayet...

Zabıt tutuldu... Şahitler dinlendi. Hepsi de lehimde konuşmuştu.

— Hepimiz sendeniz, seni tutuyoruz, dediler.

Ben de:

— Yediğim yumruğun acısı on günde zor geçer.. kırktan, hattâ elli Rubleden aşağı kabul etmem!.. diye bol keseden atıyorum.

Nihayet şahitlerin ifadesinden sonra, iş mahkeme gününü beklemeğe kaldı...

Hâdiseyi evde de anlatınca, herkes bana hak verip iyi şanslar dilediler. Ev sahibi çıkarıp üç Ruble borç verdi hemen. Kapıcı İvan da kendiliğinden bir Ruble verdi. Beş numaralı odadaki kiracı, Andrej İvanoviç de o gün yemeğe dâvet etti.

Tam üç gün, evde bir dediğimi iki ettirmediler. Ben de sobanın başında oturup tatlı tatlı düşündüm boyuna... «İlk işim yeni bir postal almak.. yok yok yeni bir çizme alırım, geri kalan parayla da altı ay milyonerler gibi yaşarım!..

Üç gün sonra mahkmeye girdim. Hâkim, şahitleri teker teker dinledi.. Hepsi benim lehimde ifade verdi.

«Tamam», diyorum içimden, «elliden aşağı dünyada düşmez!..»

Ve nihayet karar okundu:

Suçlu altı ay hapse mahkûm oluyordu.

Peki ya ben, ben hesapta yok muydum?

— Hâkim bey!.. diye bağırdım, «Beni unuttunuz, hani bana tazminat? Bütün çektiğim acılar boşuna mı?.. Hiç olmazsa on Ruble verin yahu!..»

Hepsi susuyor:

— Hâkim bey!.. diye bağırıyorum, «benim hâlim ne olacak?.. Ev sahibine borcumu kim ödeyecek şimdi? Hadi Andrej İvanoviç bekler diyelim, ama ev sahibi?.. O bekler mi hiç, tuttuğu gibi atar dışarı... Yahu anlamıyor musunuz?.. Hay Allah kahretsin, hayat roman mı demek be!..» Ve geldiğim gibi çıkıyorum mahkemeden, meteliksiz.

(Çeviren: Ergin ORTAÇ)

Yazısız

İspat

Saat sabahın ikisiydi. Kafaları iyice tütsülemiş karı koca bardan çıkarken kavga ediyorlardı.

— Zaten, dedi adam, senin varlığının kıymeti yok...

— Sahi mi? dedi kadın, ispat et bakalım!...

Adam hemen bir taksi çağırdı:

— Monmartre'a kaça götürürsün diye sordu:

— Altıyüz frank, dedi şoför.

— Peki karım da binerse kaça götürürsün?

— Aynı fiyata...

Adam muzaffer bir eda ile karısına döndü:

— Görüyorsun ya seni adam yerine koymıyorlar!.

Unemli istek

MADAM Colporte'un kapıcılık yaptığı apartmanda hemen hemen hiç hâdise olmazdı. Madam Colporte de bu yüzden gayet monoton bir hayat sürerdi.

Bir gün kiracılardan Madam Grincheuse, çok şık olduğu halde Colporte'un odasına uğradı.

— Size bir şey söyliyeceğim..

— Buyurun Madam!...

— Altıncı katta oturan Madmazel Simone'a gece perdelerini iyice kapamasını tenbih etmenizi istiyorum.

— Niçin?...

— Çünkü karşıdaki apartmanda oturan Mösyö Dupont her gece, o'nu soyunurken bir güzel seyrediyor...

— Çok üzgünüm dedi kapıcı, bu arzunuzu yerine getiremiyeceğim!!!...

— Sebep ne?

— Dün bundan çok daha mühim bir isteği reddetmem, bugün bu işe müdahale etmeme mâni oluyor da ondan Madam!...

— Neymiş bu, öğrenebilir miyim?.

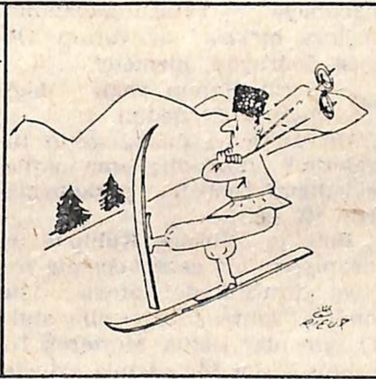
— Madam Dupont, Madmazel Simone'a, kocanızı çok sık içeri aldığını ve bunun çok çirkin bir şey olduğunu söylememi istemişti...

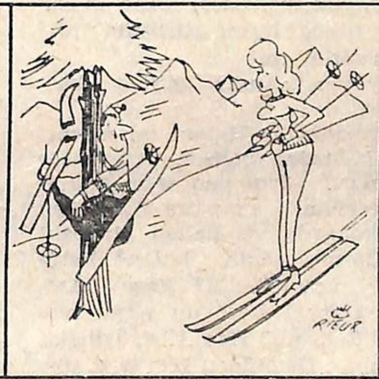
— Politikada sağdan mı yanasınız, soldan mı?..
— Şimdilik soldan!

İngiltere'de..

Rusya'da..

Fransa'da..

İtalya'da...

DEDİKODU !..

Onésime akşam üstü eve geldi, bir bardak viski aldı, salondaki koltuğa gömülürken, karısına:

— Çok hoş bir şey öğrendim, dedi. Sen de tanırsın, karşı daire komşumuz Duval var ya?... İşte o'nu karısı bir başkasıyla aldatıyormuş...

Onésime karısının gülmesinin bitmesini bekledikten sonra:

— Bana bak! dedi, bu kadar gülecek ne var bunda? Bana da söyle!...

Karısı gözünden akan yaşları silerken:

— Bu hâdiseden sonra Duval apartmanda aldatılmayan tek erkeğim diye gururlanamıyacak ona gülüyorum!...

Aşk!!!...

Dâvetlilerden yakışıklı bir adam, ev sahibesinin yanına yaklaştı pis pis sırıtarak:

— Aziz Madam, dedi, aramızda kalmak şartıyla size bir şey soracağım. Aşk hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Ben mi? dedi kadın, kocamı şimdiye kadar aldatmadığım için bu konuda hiçbir fikrim yok!...

Çimdik

André birkaç aydanberi ikiz kız kardeşi olan, çok güzel bir kızla evlenmişti. Bir gün sokakta epeydir görmediği Fran'a rastladı:

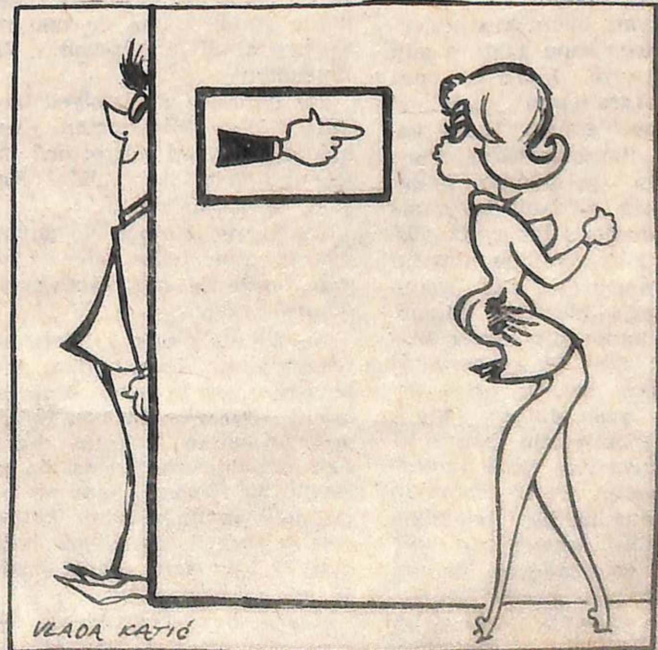
— Allahaşkına doğru söyle Alain! dedi Fray karınla, baldızın yanyanayken onları birbirinden nasıl ayırt ediyorsun?...

André, muzip muzip güldü:

— Basit, dedit, nişanlıyken baldızı çimdiklediğimde beni tersler di.

— Ya şimdi?

— Şimdi o çimdikliyor...

Yazısız

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

Gece yarısına doğru, herkes sabırsızlanmaya başladı artık, heyecan son haddinde... Bir taktik kullanıp bunları karşı karşıya getirdiler. Muammer, en keskin pozlarını almaya başladı. Sigarasını çekip çekip dumanını savuruyor, Betüş'ün hiiç aldırdığı yok... Sol kaşını kaldırıyor Betüş oralı değil, sağ kaşını kaldırıyor, Betüş'ün aldırdığı yok... Bir de üstelik alay ediyor:

— Ayol Muammer, sen klark çekip kadınları bitiriyor muşsun, öyle mi?.. Hah hah hah... Güleyim bari...

Muammer gözlerini dikmiş, Betüş'ün gözlerine... Betüş,

— Karşımda öyle pis zampara numaraları yapma soğuk soğuk... diyor.

Erkekler başladı mı gülmeye... Muammer deli olacak, son gayretini gösteriyor.

— Ayol deli misin sen, nedir öyle kaşını gözünü oynatıp duruyorsun... Aaa, delinin zoruna bak! Maskaralığı bırak, çekil karşımdan!..

Katiyen Betüş'e klark sökmüyor. Muammer kıvranıyor, Betüş'ün kılının kıpırdadığı yok, üstelik alay ediyor oğlanla...

— Yetti mi rezilliğin, dedi, hadi kalk ordan...

Muammer eğilip Betüs'ün kulağına bir şeyler fısıldadı. Meğer, «Beni rezil etme, hayatımla oynuyorsun», diyormuş...

Lokum Betül kalktı ordan gidiyor... Bu sefer ne görsek, bizim Klarkçı Muammer arkasına düşmez mi, alenen yalvarıyor kadına...

Betüş,

— Ben karşımda erkek görmek isterim, dedi, yalvarıp durma, iğreniyorum.

Evet Beyim, bizim Muammer'in de böylece sonu geldi, o gün bugün kimseye klark çekemez oldu. Maskaralığının meydana çıkmasından sonra, başka kadınlar da utandıklarından klark numarasına yatmadılar. Fakat sizin halanız vicdanlı kadınmış gene, Muammer'e bir iyilik etti. Muammer'i de yanına alıp iki ay için Avrupa'ya gitti. Dönüşünde getirdikleriyle Muammer'e bir kadın süs eşyası dükkânı açtı. Ama Muammerde iş yok, dükkânı batırdı. Son zamanlarda yaşlı dullara klark çekerek geçiniyordu, sonra ne-run beklerim... Halanızdan bir haber alırsanız bana bildirin ne olur.

YÜKSEK SOSYETENİN ŞİFRELİ BAYANLARI

Kimi istedinzi? Efendim?... Nasıl? Aaaa!.. O iş için gelmedin mi?.. Öyleyse ne iş için geldin aslanım? Ayol burası devlet dairesi değil... Peki, ne istiyorsun yani? Benimle mi görüşmek? Aaa, daha da neler... Yavrum, sen aklını mı kaçırdın? Hadi işine... Evde bu kadar kız varken, gönlün beni mi çekti aslanım? Anlaşıldı, sen kaşınıyorsun Tosunum!.. Hadi be, git işine!.. Çaylak! Bana bak, benimki gelirse vallahi seni... Alyanak oğlan, git şurdan, kafana iskarpini yemeden...

Aaa, delinin zoruna bak, benimle ne görüşecekmişsin... Ulan, sen İstanbul çocuğu değilsin... Nasıl da anladım, vay sığırcık... Bizim evin adresini kimden aldın sığırcık?.. Hah haah haaah... Bak, salonda bu kadar kız var... Paradan ne haber? Sen galiba İstanbul'a para yemeğe gelmişsin sığırcık? Yoksa moruğun mangırlarını yürüttün mü? Yapmadın mı?

Ay sen hoşuma gitmeye başladın...

Ne dedin? Halanı mı arıyorsun? Bizde çalışan kızlar işte burda... Ayol ben sana tekmil vereceğim, şuna da bak! Sen başka evde ara halanı Alyanak!

Kimmiş senin halan? Betül mü? Hangi Betül? Neee!.. Aaa, sen Lokum Betül'ün yiğeni misin? Sahi mi? Hay Allah iyiliğini versin... Deminden beri öyle söylesene oğlum ...

Gel bakayım benimle, gel... Bu odada daha iyi konuşuruz. Otur şöyle... Hay Allah... Demek Betüş senin halan oluyor? Peki nerde şimdi? Sen de onu mu arıyorsun? Vah vah vah... Vah Betüşcüm!

Biz onunla görüşmiyeli hanidiiir... Hiç bilmiyorum. Onun hakkında ne mi biliyorum?.. Ne içersin? Viski içer misin? Konyak? İç, iç bir tane...

Sen benim ismimi hiç duymadın mı? Aaa, daha neler... Ayol gazetelerde de mi rastlamadın adıma?

Neydik ne olduk... Yoo, ben memnunum hayatımdan. Ama beni bu mesleğe sokan senin halandır. Nasıl oldu bak anlatayım. O zaman evliydim, dünya-lerdim sabaha kadar. Kaç kış gecesi pencere önünde uyuyakalmışımdır. Benim çektiklerim dille anlatılmaz...

Aşçıya en güzel, onun en sevdiği yemekleri yaptırır, ne harika sofralar kurardım, tek kocamın gözüne gireyim diye... Anneciğim, «Erkeklerin kalbine midelerinden girilir» derdi. Ne yaptımsa kâr etmedi namussuz herife... Ne yaptımsa yuvamıza bağlıyamadım. Herifin gözü hep dışarda, fingirdeyenlerde, bar kızlarında... Yani, süflî ruhlu bir herifti anlıyor musun? Ben de o kadınların kılığına girmek için ah neler yapmadım, onlara benziyeyim de dedim, aklımca, kocamın gözü dışarda olmasın...

Seviyor muydum? Tabii... Hem de deli gibi severdim. Ayol sevmez olur muyum, adam çok zengin diyorum sana. Yoksa bir dakika durmaz, hemen ayrılırdım.

Ağla ağla ağla, iğne ipliğe döndüm.

Bir gece gene kocamın yolunu gözlerken pencere önünde uyuyakalmışım. Gözümü açtım sabah, benimki yok... Başladım ağlamaya... Yatağa kapandım, hıçkıra hıçkıra ağlıyorum. Öğleye doğruydu, hizmetçi,

— Betül Hanım geldi... dedi.

— Salona al! dedim.

Hemen ayna önüne geçip tuvaletimi tazeledim ama nafile, ağladığım besbelli, gözkapaklarım şiş şiş...

Betül'le Yüksek Kulüp'te tanışmıştık; bir gece kocamla baloya gitmiştik de oraya... İşte ondan sonra ahbap olmuştuk. O zamanlar Betüş, Merterek İbrahim derler bir adamla evliydi; gayetle sert bir adam... Herif zengin olduğu için, ne yapsın Betüşcük, tahammül ederdi zavallı.

Beni o halde görünce,

— Neriman nedir bu halin, neyin var? dedi.

— Hiç... dedim, bir şeyim yok...

— Ayol ağlamışsın, gözlerin kan çanağı... Gençliğine, güzelliğine yazık değil mi şekerim?.. dedi.

— Aman Betüş, dedim, bana bir akıl ver, ne yapayım da kocamı kendime bağlıyayım?

— Aman dert o olsun... dedi, Ondan kolay ne var? Koca çok bulunur ama, gençlik güzellik bir gitti mi, bir daha geri gelmez... Onun için gençliğinde güzelliğinin kıymetini bil... Bak, bak, bu anlatacaklarım aramızda kalsın, sır... dedi.

— Aaa, tabii... Ölsem kimseye söylemem! diye söz verdim.

— Eğer birine çıtlatırsan, yarın bilmiş ol, öbür dünyada iki elim yakandadır...

Yemin billâh ettim kimseye söylemeyeceğime. Onun keşfettiği usulü bütün kadınlar öğrenir de yaparlarsa, hiçbir koca açıkta kalmazmış...

— Sen, dedi, ne yapıp edip kocanı kıskandıracaksın...

— Aman Betüş, dedim, yapmadım mı sanıyorsun.. Ne yaptımsa kıskandıramadım. Hattâ kendi kendime aşk mektupları yazıp kendi adresime postaladım. Bana gelen mektupları açmaz ki... Benden hiç şüphelenmez. Ben gösterdim ona mektubu... Ne dese beğenirsin: «Bütün erkeklerin âşık olduğu kadına yalnız ben sahibim» demez mi? Bir keresinde de kocama imzasız mektup gönderdim: «Karınız sizi aldatıyor» diye... Şu kadarcık kızmadı, «Seni çekemiyorlar da ondan dedikodu çıkarıyorlar» dedi. Kocam beni hiç kıskanmaz, bana sonsuz itimadı vardır. Kendisini deli gibi sevdiğimi, gül üstüne gül koklamıyacağımı bilir...

Betül,

— Kız sen ne safsın, dedi, bu seferki dedikodu olmayacak ki... Kocan seni kendi eliyle yakalıyacak, anlıyor musun? Seni başka bir herifle koyun koyuna yakalar da her şeyi gözüyle görürse, artık inanmaz olur mu? İster istemez, inanacak... Hoş, ikinci kocamın da bana o kadar büyük itimadı vardı ki, beni yatakta başkasıyla bastırdığı halde, gözlerine inanamadı, bana itimadı hiç sarsılmadı. Onun için ben bu işi artık yalnız kocama değil, beş-on kişiye birden gösteriyorum ki şahitli isbatlı olsun... Hattâ işin içinde hükûmet eli de karışmalı.

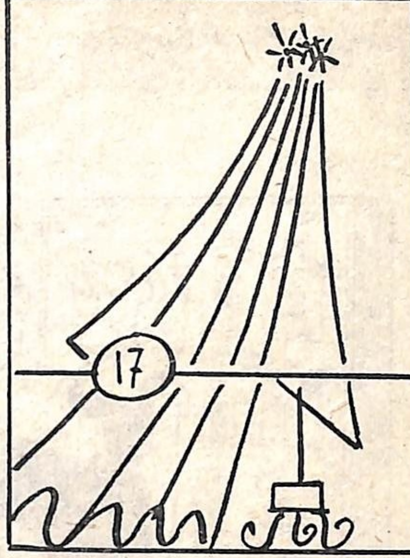
Benimle şaka ediyor sandım,

— Aman hükûmetin elini sokturmayalım... dedim.

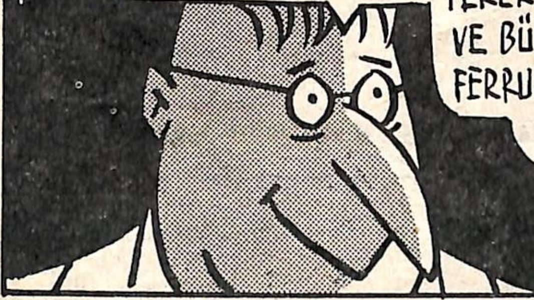
— Hükûmetin eli girerse zabıt

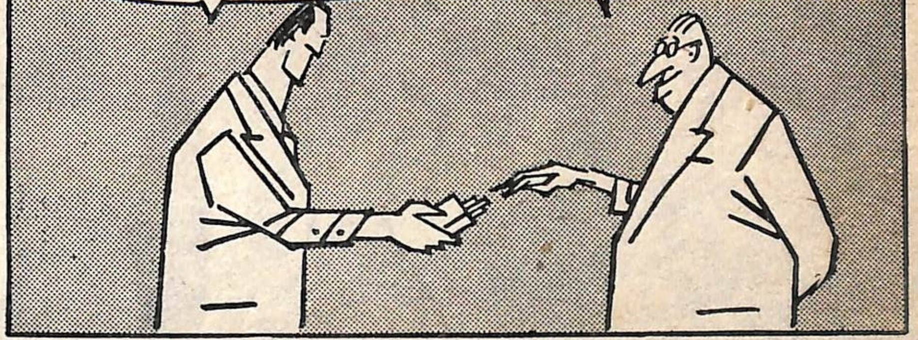
SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR
ÇİZEN - TURHAN

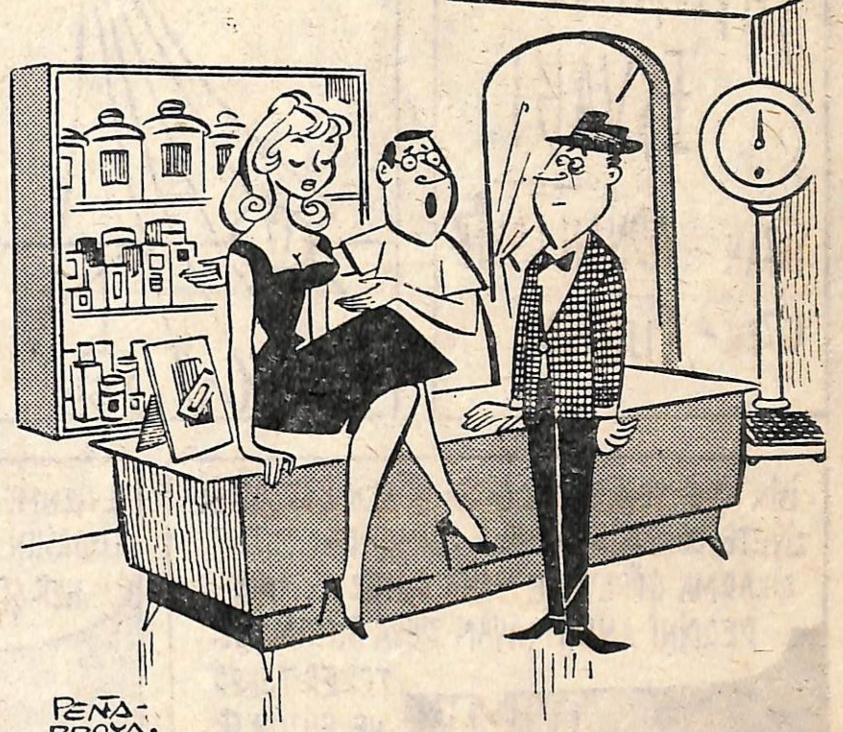

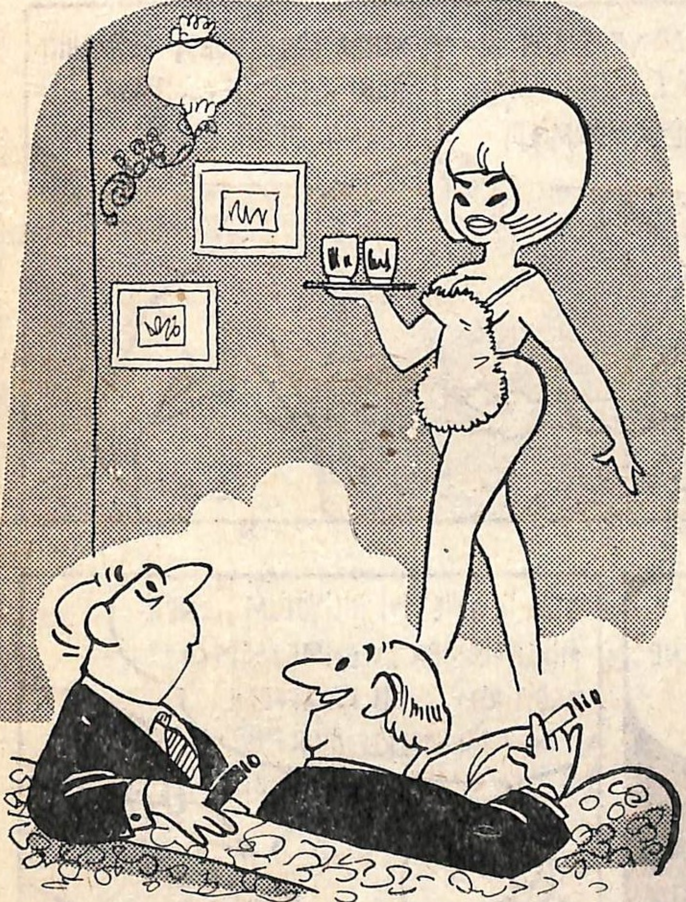
Dünya Karikatürleri

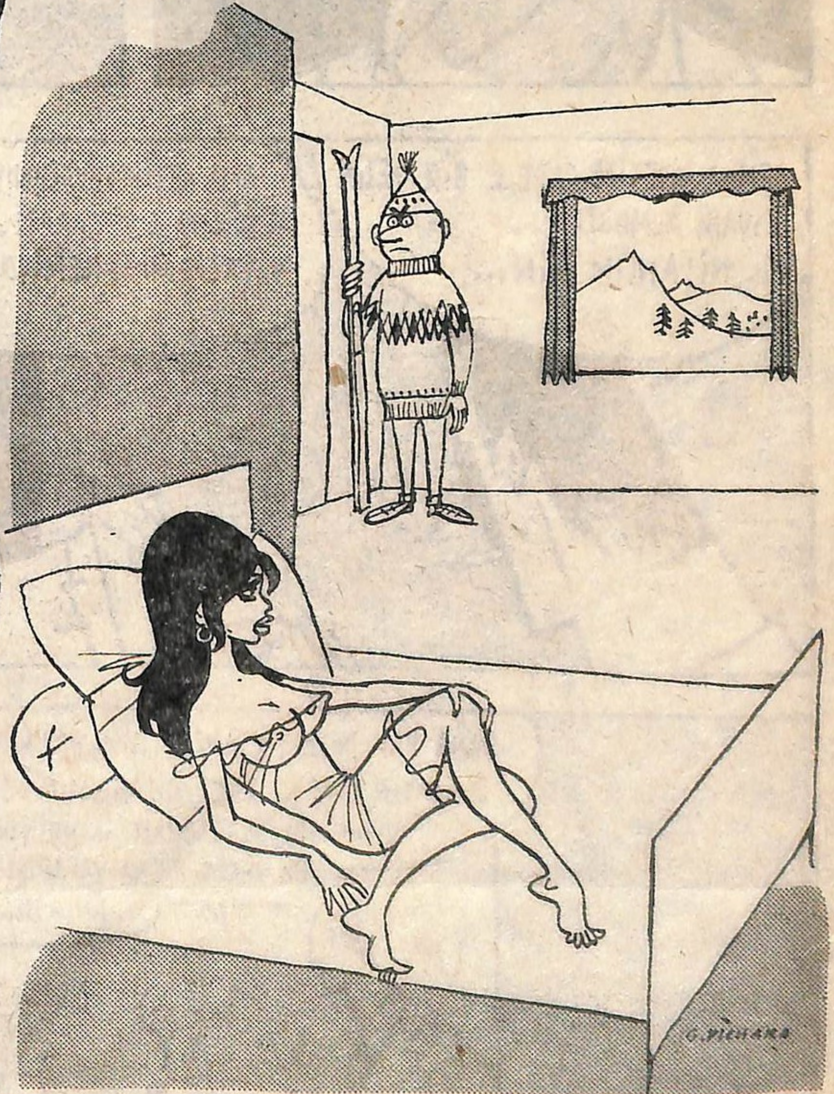
-KLÂSİK BİR YÜZÜNÜZ VAR, SİZE STRİPTİZ NUMARALARINI BACH'IN KONÇERTOLARIYLA YAPTIRACAĞIM!..

-İŞTE DOKTOR REÇETEYE BUNU YAZMIŞ!..

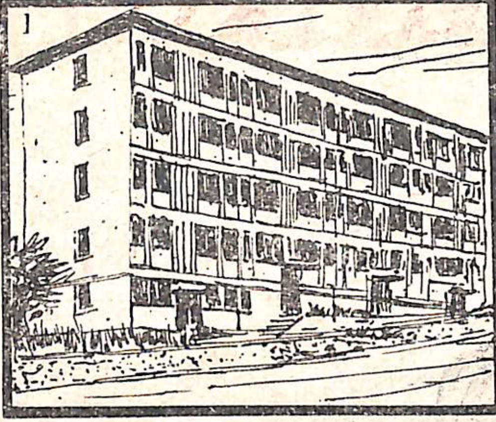
-KARIM EVDE OLMADIĞI ZAMANLAR BU KIYAFETLE HİZMET ETTİRİYORUM!

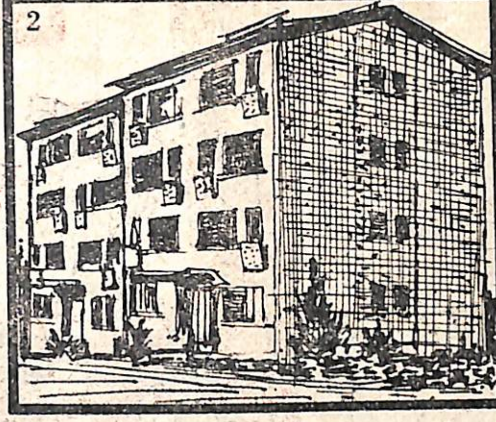

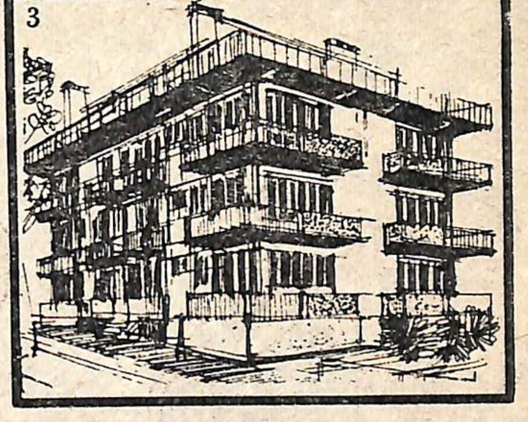
-KAYAĞI SEVİYORUM AMA, KARDAN NEFRET EDİYORUM. N'OLUR KOCACIĞIM, KAYAK HOCASINI BURAYA GÖNDERİVER!

-NASIL, ANNENLE BERABER YARIM SAATE KADAR GELİYOR MUSUNUZ?.. SEN ÇILDIRDIN MI?!..

İKRAMİYE APARTMANLARINDAN BAZILARI; 1 – ŞİŞLİ'DE, 2 – ETİLER'DE, 3 – CADDEBOSTAN'DA.

286

mutlu bir gelecek için...

PARALARINI DEVAMLI SURETTE BANKAMIZDA BİRİKTİRENLER KAZANMA ŞANSLARINI ARTTIRMIŞ, BÖYLECE MUTLU GELECEKLERİNİ HAZIRLAMIŞ OLURLAR.

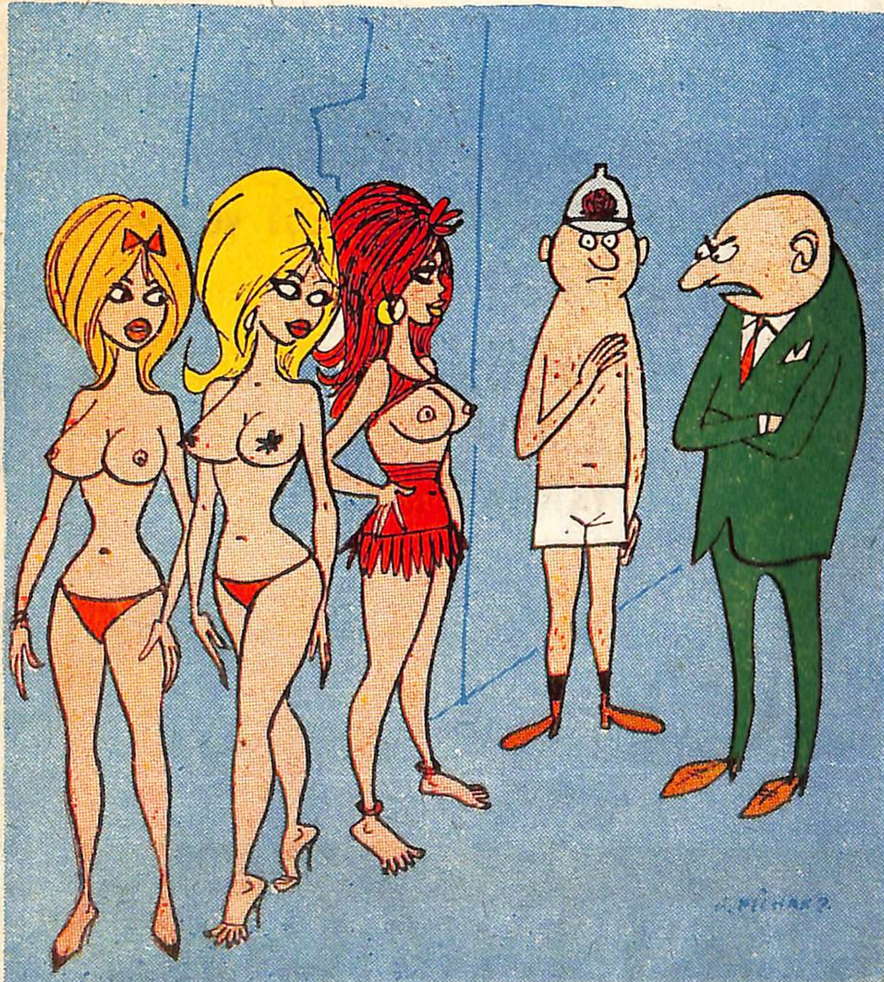
1964 DE EN AZ **60** KİŞİYE BİRER **APARTMAN DAİRESİ** VE AYRICA **10.000** KİŞİYE **2.600.000** LİRALIK **ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ**

YAPI ve KREDİ BANKASI

(Reklâmcılık: 1008—59)

-DİKKAT EDİN, SANDALLARINIZIN BAĞLARINA BASARSANIZ, BU DRAM KOMEDİYE DÖNER!..

-SEYİRCİLERİN DİKKATİNİ KIYAFETİNİZE DEĞİL, KENDİNİZE ÇEKİNİZ!

-AMAN KARIMA HİSSETTİRMEYİN, GÖRÜRSE O DA BENDEN İSTER!..